Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 500 Ἐξάμηνη δρχ.275. Τρίμηνη δρχ.150. Τὸ φύλλον δρ. 10
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαί, τσέκ κτλ.) ἀνωνύμως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Εὐριπίδου, 42 — Ἀθήναις.»

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 49ος — *Ἀθῆναι, Μάρτιος 1942* — *Ἔτος 64ον.—Ἀριθ. 14-15-16-17*

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο]

— Τὸ ἴδιο ὄνομα; ἔκαμε ἡ κ. Ἔνσβορτ· πραγματικῶς πολὺ περίεργη σύμπτωση. Ἀπορῶ ὅμως πῶς ἕνα παιδὶ τοῦ δρόμου μπορεῖ νὰ μοιάζῃ τόσο μὲ τὸν ἄγγελό μας!

— Μὰ δὲν εἶναι καθόλου παιδὶ τοῦ δρόμου, ἀγαπητή μου· εἶναι λεπτοκαμωμένο, τρυφερὸ καὶ πολὺ εὐγενικό. Ὅταν τὸ ἰδῇς θὰ κρίνῃς μόνη σου, γιατὶ θἄρθῃ σήμερα μὲ τὴ μικρή του φίλη. Τὸ καϊμένο τὸ κορίτσι θέλει τόσο πολὺ νὰ πουλήσῃ καὶ τὴν Ἐσμεράλδα του, καὶ τὸ ἀγόρι θέλει τόσο πολὺ νὰ ἰδῇ τὶς εἰκόνες μου! Μοῦ φαίνεται μάλιστα πῶς ἔχει καὶ κλίση στὴ ζωγραφική. Νἆβλεπες πῶς μὲ κοίταζε μὲ τὰ ματάκια του τὰ γαλανά!...

—Ἄ, ἔχει καὶ γαλανὰ μάτια;

— Ναί, πολὺ σκοῦρα πρὸς τὸ μενεξελί, σὰν τοῦ παιδιοῦ μας. Καὶ τὰ μαλλιά του εἶναι τὰ ἴδια, πυκνά, καστανὰ καὶ σγουρά. Φυσικά, τὰ ροῦχα του εἶναι φτωχικά· ἀλλὰ πολὺ καθαρά, περιποιημένα. Κι' ὅλο τὸ παιδὶ εἶναι δροσερὸ σὰ λουλούδι καὶ φαιδρὸ σὰν πουλί. Μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ ἰδῇ κανένας καὶ νὰ μὴν τὸ συμπαθήσῃ, νὰ μὴν τὸ ἀγαπήσῃ.

Ὁ κ. Ἔνσβορτ μιλοῦσε ἀκόμα, ὅταν ἕνα δειλό, διακριτικὸ χτύπημα ἀκούσθηκε στὴν πορτα. Ὅταν ἄνοιξαν, μπῆκαν χειροπιασμένα τὰ δυὸ θελκτικὰ παιδιά, ποὺ περίμενε ὁ ζωγράφος, μὲ συστολὴ βέβαια, μὰ ὄχι καὶ μ' ἀδεξιότητα.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Μάρτης! νά, ἡ ἄνοιξη μὲ τὰ ὡραῖα της λουλούδια ἦρθε!

Ἀνεκουνώθη ἀπὸ τὴν Ἀνδαλούζαν

— Βλέπετε, κύριε, σᾶς ἔφερα καὶ τὴ Δέα, εἶπε ὁ Φίλιππος, περήφανος γιὰ τὸ κατόρθωμά του.

Μὲ τὰ ζωηρά του χρώματα, μὲ τὰστραφτερά του μάτια καὶ μὲ τὰ σγουρά του μαλλιὰ ποὺ ἔπεφταν στὸ λευκὸ κι' ἁγνό του μέτωπο, φάνηκε στὸ ζωγράφο ἀκόμα ὡραιότερος κι' ἀπὸ χθές.

Ἡ θειὰ-Ἀντωνία τοῦ εἶχε φορέσει τὰ κυριακάτικά του, μπλούζα ἄσπρη καὶ πανταλόνι γαλάζιο. Μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατοῦσε τὸ ψάθινο καπέλλο του, μὲ τὸ ἄλλο ἔσφιγγε τὸ χεράκι τῆς Δέας, σὰ νὰ φοβόταν μὴν τοῦ φύγῃ. Τὸ ροδόχρωμο πρόσωπάκι τῆς μικρῆς δὲν εἶχε πιὰ τὴ χθεσινὴ ἔκφραση τῆ γεμάτη θλίψη κι' ἀνησυχία. Ἀπεναντίας, τώρα εἶχε ἐλπίδα καὶ χαρά. Κι' ἦταν τόσο θελκτικὴ μὲ τὸ ἐλαφρὸ χαμόγελο ποὺ μισάνοιγε τὰ χειλάκια της, καὶ τὸ ταπεινὸ καὶ συμμαζεμένο της ὕφος ποὺ ὡστόσο τίποτα δὲν εἶχε τὸ ἀδέξιο ἢ τὸ ἄσχημο! Κρατοῦσε τὸ πανέρι ποὺ εἶχε μέσα τὴν Ἐσμεράλδα μὲ τὴν παρδαλὴ φορεσιὰ τῆς γυφτοπούλας χορεύτρας, καὶ μὲ τὴ γιδούλα κοντά της, τὴν Τζαλὴ μὲ τὰ χρυσὰ κέρατα.

Μὲ πολλὴ χαρὰ δέχθηκε ὁ κ. Ἔνσβορτ τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ τὰ παρουσίασε στὴ γυναῖκα του.

—Ἐδῶ εἶναι, Λαύρα, τῆς εἶπε, τὰ μικρά μου μοντέλα· πῶς σοῦ φαίνουνται;

Ἡ κυρία Ἔνσβορτ κοίταξε λίγο τὴ Δέα, μὰ τὰ μαῦρα μελαγχολικά της μάτια καρφώθηκαν στὸ πρόσωπο τοῦ Φίλιππου, ποὺ τὸν παρατηροῦσε πολλὴν ὥρα μὲ ζωηρὴ ἔκπληξη καὶ βαθειὰ συγκίνηση. Δὲν ἐπρόφερε λέξη. Ἔπειτα γύρισε τὸ κεφάλι της ἀλλοῦ, σκέπασε τὸ πρό-

σωπό της μὲ τὰ χέρια κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὁ κ. Ἔνσβορτ ἀπομάκρυνε λίγο τὰ παιδιά, μὰ χωρὶς νὰ τὰ περάσῃ σ' ἄλλο δωμάτιο, γιὰ νὰ μὴ λυποῦνται βλέποντας τὴ γυναῖκα του νὰ κλαίῃ. Καὶ προσπάθησε νὰ τὰ ἐνθαρρύνῃ μὲ κάθε λογῆς περιποίηση. Τοὺς ἔδειξε ὅ,τι ἀξιοπερίεργο ὑπῆρχε στὸ δωμάτιο ἐκεῖνο — τὰ κομψοτεχνήματα, τὶς εἰκόνες του, ποὺ τοὺς ἐξήγησε τί παρίστανε καθεμιά — τοὺς ἐπρόσφερε φρουτα καὶ γλυκίσματα. Ἔπειτα ἔβγαλε τὴν Ἐσμεράλδα ἀπὸ τὸ πανέρι τῆς Δέας, ἄφησε στὴ θέση της ἕνα χαρτονόμισμα πέντε δολλαρίων, κι' ἔστησε τὸ ἀγαλματάκι στὸ ἴδιο τραπέζι τοῦ Κουασιμόδου σὰν ταῖρι του.

Τέλος, ἀφοῦ εἶδε πὼς τὰ δυὸ παιδιὰ ξεθαρρεύθηκαν κι' ἐξοικειώθηκαν ἀρκετά, τοποθέτησε καινούργιο μουσαμὰ στὸν τρίποδά του, καὶ λέγοντάς τους πὼς θὰ τὰ ἐζωγράφιζε, τὰ ἔβαλε νὰ σταθοῦν μπροστά του ὅπως ἔπρεπε. Κι' ἡ ἐργασία ἄρχισε.

Στὴν ἀρχή, ὁ Φίλιππος ἦταν ἀνήσυχος, γιατ' ἤθελε κάθε τόσο νὰ πλησιάζῃ τὸν ζωγράφο γιὰ νὰ βλέπῃ τί κάνει καί, καταλαβαίνοντας πὼς αὐτὸ δὲν ἦταν σωστό, ἐνεύριαζε. Ἐπιτέλους κατανίκησε τὴν νευρικότητά του, ἡ ἀνησυχία τὸν ἄφησι, κι' ἔτσι μποροῦσε νὰ ποζάρῃ τόσο καλά, ὅσο κι' ἡ Δέα, ποὺ αὐτὴ στεκόταν ἀκίνητη σὰν ἄγαλμα, συνηθισμένη καθὼς ἦταν, γιατὶ πολλὲς φορὲς εἶχε χρησιμεύσει ὡς μοντέλο στὸν πατέρα της.

Ἐνῶ ὁ κ. Ἔνσβορτ ἐζωγράφιζε, βυθισμένος ὁλοσχερῶς στὴν ἐργασία του, ἡ κυρία Ἔνσβορτ καθόταν σὲ μιὰ πολυθρόνα ποὺ εἶχε τραβήξει κοντὰ στὸν ἄντρα της, καὶ κοίταζε πάλι τὸ Φίλιππο. Ὁ ζωγράφος ἤθελε νὰ εἶναι πολὺ εὐχάριστη στὰ παιδιὰ ἡ πρώτη τους αὐτὴ ἐπίσκεψη, γιὰ νὰ ἐπιθυμήσουν νὰ ξαναπᾶνε. Γι' αὐτό, ζωγραφίζοντας ὁλόενα, τοὺς μιλοῦσε γλυκὰ καὶ τὰ ρωτοῦσε γιὰ διάφορα πράγματα. Προπάντων ἤθελε νὰ μάθῃ πῶς ὁ πατέρας τῆς Δέας τὴν ἄφησε νὰ πάῃ στὸ ἐργαστήρι τοῦ ξένου καί, μετὰ πολλὲς ἐρωτήσεις, κατόρθωσε νὰ τῆς ἀποσπάσῃ τὴ δειλὴ ὁμολογία πὼς ἡ ἄδεια τῆς δόθηκε γιὰ νὰ κερδίσῃ ἀρκετὰ χρήματα, ὥστε νὰ μπορέσῃ ὁ καλλιτέχνης νἀγοράσῃ ἐν' ἀκόμα βιβλίο τοῦ Οὐγγώ.

— Λέγεται «Ὁ ἄνθρωπος ποὺ γελᾷ», πρόσθεσε ἡ μικρή. Κι' ὁ καϊμένος ὁ πατέρας τὸ θέλει τόσο! Θαυμάζει, βλέπετε, πολὺ τὸν Βικτωρα Οὐγγώ, κι' ἔπειτα αὐτὸ τὸ βιβλίο ἔχει, λέει, θαυμάσιες εἰκόνες.

Καθὼς διηγόταν ἡ Δέα τὴ συγκινητικὴ αὐτὴ ἱστορία, ὁ κ. Ἔνσβορτ κοίταζε τὴ γυναῖκα του. Αὐτή, ἂν καὶ παρατηροῦσε πάντα τὸ Φίλιππο, ἄκουε ὅμως καὶ τὴ διήγηση τῆς Δέας μὲ προσοχὴ κι' ἐνδιαφέρον. Καὶ τὸ πρόσωπό της δὲν ἦταν πιὰ τόσο μελαγχολικό. . .

Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὧρῶν ἐργασία, ποὺ εἶχε, ἐννοεῖται καὶ ἀρκετὰ διαλείμματα γιὰ ξεκούρασμα, ὁ καλλιτέχνης εἶπε στὰ μικρά του μοντέλα πὼς δὲν τὰ χρειαζόταν πιὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη.

— Τότε πρέπει νὰ φεύγουμε, εἶπε ὁ Φίλιππος, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ μουσαμά, ὅπου φαινόταν κιόλας ἕν' ἀμυδρὸ σκίτσο τῆς μορφῆς του καὶ τῆς Δέας. Θὰ προτιμοῦσα νὰ μείνω ἐδῶ καὶ νὰ σᾶς βλέπω νὰ ζωγραφίζετε· ἀλλὰ σήμερα δὲν μπορῶ· ἡ Κελίνα μὲ περιμένει νὰ πουλήσω λουλούδια.

— Ἀμ' ὁ Χόμός ποὺ κοιμᾶται ἀκόμα κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι; πρόσθεσε ἡ Δέα. Τοῦ εἶπα νὰ μὲ περιμένῃ καὶ πρέπει νὰ πάω νὰ τὸν βρῶ, γιατὶ θἀνησυχήσῃ.

— Ναί, παιδιά μου, νὰ πᾶτε στὸ καλό, εἶπε ὁ ζωγράφος. Θὰ ξανάρθετε ὅμως αὔριο τὸ πρωΐ, χωρὶς ἄλλο, δὲν εἶν' ἔτσι; Καὶ τώρα, ἀφοῦ σταθήκατε σήμερα τόσο φρόνιμα, πάρτε κι' αὐτό.

Καὶ λέγοντας ἔτσι, ἐπρόσφερε στὰ παιδιὰ ἀπὸ ἕνα καινούργιο δολλάριο.

Ὁ Φίλιππος γέλασε χαρούμενα.

—Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπε· ὅλη τὴν ἡμέρα νὰ πουλοῦσα λουλούδια, δὲν θὰ κέρδιζα τόσα.

—Ἕνα δολλάριο, εἶπε μὲ χαρὰ κι' ἡ Δέα· πέντε φράγκα! Φτάνει ἄραγε νἀγοράσω τὸ βιβλίο τοῦ μπαμπᾶ;

—Ὄχι, παιδί μου, δὲν τὸ πιστεύω· αὔριο ὅμως ποὺ θὰ ξανάρθῃς, θὰ σοῦ δώσω ἄλλα τόσα.

Κι' ἡ Δέα, μὲ κάποιο δισταγμό, ρώτησε:

— Μπορῶ, κύριε, νὰ σᾶς φέρω αὔριο ἕνα σύμπλεγμα τοῦ πατέρα, νὰ τὸ ἰδῆτε; Παριστάνει τοὺς «Ἐργάτες τῆς θάλασσας»— ἀπὸ βιβλίο τοῦ Οὐγγὼ πάλι —κι' εἶναι πολὺ ὄμορφο. Νὰ σᾶς τὸ φέρω;

— Μὰ ναί, παιδί μου, νὰ μοῦ τὸ φέρῃς. Θέλω πολὺ νὰ τὸ ἰδῶ. Κι' ἂν δὲν τὸ ἀγοράσω ἐγώ, μπορεῖ νὰ τὸ ἀγοράσῃ κανένας φίλος μου.

— Μὰ εἶναι πολὺ ἀκριβό, κύριε. Ὁ πατέρας λέει πὼς κοστίζει ἑκατὸ φράγκα. Γιατ' εἶναι καὶ μεγάλο, τόσο-δὰ μεγάλο!

Κι' ἡ Δέα ἄπλωσε τὰ χέρια της γιὰ νὰ δείξῃ τὶς διαστάσεις τοῦ συμπλέγματος.

— Θὰ εἶναι λοιπὸν πολὺ βαρύ, γιὰ νὰ τὸ φέρῃς μόνη σου.

—Ὁ Φίλιππος θὰ μὲ βοηθήσῃ, εἶπε τὸ κοριτσάκι μὲ πεποίθηση.

— Βέβαια θὰ σὲ βοηθήσω, εἶπε τὸ παιδί. Γιὰ σένα, ποὺ εἶσαι κορίτσι, τὸ σύμπλεγμα θὰ εἶναι βαρύ· ἀλλὰ γιὰ μένα, ποὺ εἶμαι ἀγόρι, δὲν τὸ πιστεύω. . .

Ὑποκλίθηκε τότε εὐγενικά, ἔδωσε τὸ χέρι του στὴν κ. Ἔνσβορτ, καὶ τῆς εἶπε μὲ τὴ γλυκειά του φωνή:

— Καλημέρα σας, κυρία!

Αὐτὴ ἔπιασε τὸ μικρὸ ἐκεῖνο χέρι καὶ τράβηξε τὸ ἀγόρι κοντά της. Δίγες στιγμές, τὸ κοίταξε καλὰ-καλὰ μέσα στὰ μάτια· ἔπειτα τὸ ἀγκάλιασε καὶ τὸ φίλησε.

— Εἶναι χαριτωμένα καὶ τὰ δυό, εἶπε στὸν ἄντρα της μὲ χαμόγελο — τὸ πρῶτο ποὺ φάνηκε στὰ χείλη της ὕστερ' ἀπ' ἕξη τώρα μῆνες.

— Χαίρετε, κυρία! εἶπε κι' ἡ Δέα ἀπὸ τὴν πόρτα· (ὁ Φίλιππος εἶχε κατέβει τὴ σκάλα, ἀπὸ τὴν ἀνυπομονησία του νὰ δείξῃ τὸ δολλάριο στὴν Κελίνα). Χαίρετε, κύριε! Αὔριο θὰ σᾶς φέρω τοὺς «Ἐργάτες τῆς θάλασσας».

ΙΑ'

Ἡ θυσία τοῦ πάτερ - Ἰωσὴφ

Ὅταν ὁ Φίλιππος κι' ἡ Δέα ἔδειξαν στὴν Κελλίνα τὸ δολλάριο ποὺ κέρδισαν τόσο εὔκολα καὶ γρήγορα, ἡ ἀγαθὴ γριὰ καταχάρηκε.

— Τώρα, παιδάκια μου, πᾶμε καλά, τοὺς εἶπε. Ὁ καλὸς ζωγράφος ἤθελα νἄκανε καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Δίλυδελ· ἀλλὰ εἶναι τόσο ἄσχημος ὁ κακομοίρης! Καὶ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ὁ πατέρας του ἦταν πολὺ ὄμορφος ἄνθρωπος, οἱ ἀδερφές του ἦταν τὰ ὡραιότερα κορίτσια ποὺ μποροῦσε κανένας νὰ ἰδῇ. Τί θὰ τὸ κάμω αὐτὸ τὸ παιδί κι' ἐγὼ δὲν ξέρω!

Λίγο-λίγο, τὸ χαρούμενο χαμόγελο τῆς Κελίνας ἐξαλείφθηκε, κι' ἡ μαύρη ἐξακολούθησε:

— Κι' εἶν' ἕνας ψευτάκος! Ποῦ τὰ βρίσκει τόσα ψέμματα! Τὰ σοφίζεται καὶ τὰ ξεφουρνίζει μιὰ χαρά· μὰ τὸ κακὸ εἶναι ποὺ δὲν τὰ θυμᾶται ὕστερα, γιατὶ δὲν ἔχει δυνατὸ μνημονικό. Φαντασθῆτε, ἐκεῖ ποὺ χτὲς μοῦ ἔλεγε πὼς ἔπεσε στὸ ποτάμι— καὶ τἀκούσατε δὰ μὲ ταῦτιά σας— σήμερα ἔκλαιγε κι' ὁρκιζόταν πὼς ποτὲ δὲν μοῦ εἶπε τέτοιο πράμμα. Ἔπαιζε, λέει, μὲ κάτι

παιδιά, καὶ κάποιο ἀπὸ δαῦτα θὰ τοῦ πῆρε τὸ πανέρι του. Ἄκου�ς ἐσύ;

Ἀλλὰ τὰ παιδιὰ ἀνυπομονοῦσαν νὰ διηγηθοῦν στὴ φίλη τους τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας καὶ δὲν τὴν ἄφιναν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ἐξάψαλμο τοῦ Δίλυδελ.

— Κελίνα, ἔλεγε ὁ Φίλιππος, δὲν εἶδα ποτέ μου ὡραιότερο σπίτι! Τί θαυμάσιες εἰκόνες ποὺ ἔχει! Καὶ ξέρεις, τὶς κάνει ὁ ἴδιος. Μᾶς εἶπε νὰ ξαναπᾶμε γιὰ νὰ τελειώσῃ καὶ τὶς δικές μας. Κι' ἡ κυρία μᾶς φίλησε καὶ τοὺς δυὸ καὶ μᾶς εἶπε: «λοιπόν, αὔριο!». ἀλήθεια, Δέα;

— Καὶ νὰ τοῦ πάω τοὺς «Ἐργάτες τῆς Θάλασσας», ἔλεγε ἡ μικρή, ποὺ τὸ πρόσωπό της, χλωμὸ συνήθως, σήμερα ἦταν κοκκινο. Ὁ κύριος μοῦ εἶπε πὼς θὰ μοῦ τὸ πουλήσῃ ἑκατὸ φράγκα. Καὶ φαντάσου τὴ χαρὰ τοῦ πατέρα.

—Ἑκατὸ φράγκα, εἶπε ἡ Κελίνα, νὰ τιμὴ μιὰ φορά! Ἄνοιξε ἡ τύχη μας, παιδιά, τελείωσε! Δὲν βλέπετε Ἐδῶ, κύριε Φίλιππε; Ὅσο ἐλείπατε, ἐγὼ σᾶς πούλησα ὅλα σας τὰ λουλούδια. Νά, πάρτε τὰ λεπτά· βλέπετε πόσα εἶναι;. . Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς τώρα βιάζεσθε νὰ πᾶτε στὰ σπίτιά σας, νὰ πῆτε τὰ εὐχάριστα στοὺς δικούς σας, σεῖς κύριε Φίλιππε, στὴ θειὰ-Ἀντωνία, καὶ σεῖς, Δέα, στὸν πατέρα σας. Καλά, παιδιά μου, πηγαίνετε στὸ καλό!

Τὰ παιδιὰ δὲν περίμεναν νὰ τοὺς τὸ ξαναπῇ. Κι' ἀφοῦ τὴν ἀποχαιρέτησαν, ἔτρεξαν στὰ σπίτια τους πασίχαρα καὶ τὰ δυό.

Ὅταν ὅμως ὁ Φίλιππος ἄνοιξε τὴν πόρτα κι' εἶδε τὴ θειὰ-Ἀντωνία νὰ κάθεται κάτω ἀπ' τὸ μικρὸ ἐξώστη χωρὶς νὰ κάνῃ τίποτα, ἀνησύχησε πολύ. Ποτὲ δὲν τὴν εἶχε ἰδεῖ ἔτσι μὲ σταυρωμένα χέρια, καὶ στὴν ἀρχὴ ἐνόμισε πὼς ἦταν ἄρρωστη.

— Τί ἔχεις, θειά; τὴ ρώτησε τρέχοντας κοντά της.

— Τίποτα, παιδάκι μου, καλὰ εἶμαι, τοῦ ἀποκρίθηκε τρυφερά, βγάζοντάς του τὸ ψαθάκι καὶ σκουπίζοντας τὸ ἱδρωμένο μέτωπό του. Δὲν εἶχα παραγγελίες σήμερα τὸ πρωΐ, κι' ἐπειδὴ ἤμουν κουρασμένη, βρῆκα τὴν εὐκαιρία νὰ καθήσω λίγο νὰ ξεκουρασθῶ. . . Ἔ, τώρα πιὰ δὲν μπορῶ νὰ ἐργάζουμαι πολὺ σὰν ἄλλη φορά.

— Μὰ οὔτε ἔχεις κι' ἀνάγκη τώρα πιά, εἶπε φαιδρὰ τὸ παιδί. Ἐγὼ μπορῶ νὰ κερδίζω ἕνα σωρὸ λεπτά. Ἰδὲς ἐδῶ!

Κι' ἔρριξε στὴν ποδιὰ τῆς μαύρης τὸ δολλάριο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ ζωγράφος, καθὼς κι' ὅσα εἶχε κερδίσει ἀπὸ τὸ ξεπούλημα τῶν λουλουδιῶν.

— Μπράβο, τί πολλὰ ποὺ εἶναι! ἔκανε μὲ χαρὰ ἡ θειὰ-Ἀντωνία. Καλοπληρωτὴς φαίνεται αὐτὸς ὁ ζωγράφος. Τόσα ἔδωσε καὶ τῆς Δέας;

— Τόσα, ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος.

Καὶ διηγήθηκε στὴ θειὰ-Ἀντωνία ὅπως πρωτύτερα στὴν Κελίνα, πῶς πέρασαν τὸ πρωΐ τὰ δυὸ παιδιὰ στ' ὡράϊο καὶ φιλόξενο ἐργαστήρι τοῦ κ. Ἔνσβορτ.

— Καλὰ ὅλ' αὐτά, εἶπε ὕστερα ἡ θειὰ-Ἀντωνία. Τὸ δολλάριο ὅμως αὐτὸ εἶναι δικό σου, ἐσὺ τὸ κέρδισες μὲ τὸν κόπο σου.

Καὶ ξανάβαλε τὸ νόμισμα στὸ χέρι τοῦ Φίλιππου, ἀλλὰ μὲ κανένα τρόπο ὁ μικρὸς δὲν θέλησε νὰ τὸ κρατήσῃ.

—Ὄχι, εἶπε, κι' αὐτὸ δικό σου εἶναι. Φύλαξέ το μαζὶ μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ κερδίσαμε ἀπὸ τὰ λουδούδια.

— Καλά, εἶπε ἐπιτέλους ἡ θειὰ-Ἀντωνία· ἀφοῦ δὲν τὸ θέλεις, θὰ σοῦ τὸ φυλάξω χωριστὰ σ' ἕνα κουτάκι, κι' ἄμα χρειασθῇς νἀγοράσῃς τίποτα, μοῦ τὸ γυρεύεις. Τώρα, πουλάκι μου, ἔλα. Σὲ περίμενα νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ ξαναφυτέψω σ' ἄλλο μέρος τοῦ κήπου τοὺς πανσέδες.

— Νὰ φορέσω μιὰ στιγμὴ τὰ καθημερινά μου κι' ἔφτασα! εἶπε πρόθυμα ὁ Φίλιππος κι' ἔφυγε.

— Τί καλὸ παιδί! εἶπε μέσα της ἡ μαύρη μὲ πολλὴ μελαγχολία.

[Παράφραση ἀπὸ τὸ γαλλικό]

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΟΣ Ο ΤΕΜΠΕΛΗΣ
ΚΑΙ ΤΖΑΝΑΜΠΕΤΗΣ Ο ΚΕΦΑΛΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

10.

Δυὸ γαϊδουράκια, ποὺ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔρχουνταν πιὸ μπροστὰ ἀπ' ὅλα καὶ ξεσυνερίζουνταν ποιὸ νὰ προσπεράσῃ τὸ ἄλλο, στὸ δεύτερο γύρο ἔμειναν πίσω. Αὐτὸ εἶδε ὁ Κεφάλας καί, φαίνεται, φιλοτιμήθηκε. «Νά, εὐκαιρία, θὰ εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, νὰ δείξω πὼς τρέχω κι' ἐγώ. Τοῦτοι, ποὺ θὰ μὲ νικοῦσαν, κουράστηκαν· οἱ ἄλλοι δὲν ἀξίζουν τίποτα. Ἐμπρός!..»

Καὶ μ' αὐτὴ τὴ σκέψη, ὁ ἀκίνητος γαϊδαρέλλος ξεκίνησε. Μὰ τόσο ξαφνικὰ καὶ μὲ τόση ὁρμή, ὥστε ὁ Τίμος, ποὺ δὲν τὸ περίμενε, παρ' ὀλίγο νὰ πέσῃ κάτω. Δὲν ἔπεσε ὅμως· ἔσκυψε μόνο, ξαπλώθηκε ὅλος πάνω στὸν Κεφάλα, καὶ τὸν ἀγκάλιασε ἀπ' τὸ λαιμό. Ἔτσι δὲν φοβόταν ὅσο κι' ἂν ἔτρεχε τὸ ζῶο του.

Κι' ἔτρεχε πολύ, πάρα πολύ. Ἦταν ἕνας καλπασμὸς ταχὺς σὰν τὸν ἄνεμο. Στὸν πρῶτο του γύρο, ὁ Κεφάλας ξεπέρασε τὰ μισὰ ἀπ' τὸ γαϊδοῦρια ποὺ ἔτρεξαν μαζί του. Στὸν δεύτερο, τὰ ξεπέρασε ὅλα ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα. Στὸν τρίτο καὶ τελευταῖο, τὸ ξεπέρασε κι' αὐτὸ κι' ἔφτασε πρῶτος στὸ τέρμα, κόβοντας μὲ τὴν ὁρμή του τὸ σπάγγο ποὺ εἶχαν τεντωμένο ἐκεῖ.

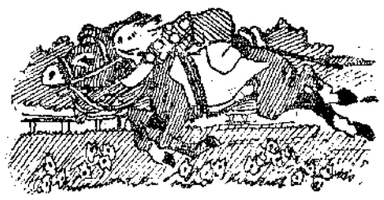

Τὸ πλῆθος, ἔξαλλο ἀπὸ ἐνθουσιασμό, χειροκροτοῦσε κι' ἐπευφημοῦσε. «Μπράβο τοῦ Κεφάλα! Μπράβο καὶ τοῦ Τίμου! ἐφώναζαν οἱ γείτονες ποὺ ἤξεραν τὰ ὀνόματά τους. Ἀπ' αὐτοὺς τὰ ἔμαθαν ὅλοι, κι' ἄλλο δὲν ἄκουγες πιὰ παρὰ «Κεφάλας! Τίμος! Μπράβο! Εὖγε!» Φαντασθῆτε τώρα τὸ καμάρι καὶ τῶν δυό. Ἀλλὰ ἡ χαρὰ τοῦ Τίμου ἦταν ἀπερίγραπτη, ὅταν τὸν ἐπλησίασε ὁ Δήμαρχος ὁ ἴδιος, τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα φάκελλο, ποὺ εἶχε μέσα ἕνα ὡραῖο καινούργιο χιλιάρικο.

Ἔτσι ὁ πλοῦτος ἦρθε μαζὶ μὲ τὴ δόξα. Ἀπὸ τὸ χιλιάρικο ἐκεῖνο, Τίμος ἔκαμε μιὰ καινούργια φορεσιά, ὁ Κεφάλας ἕνα καινούργιο σαμάρι, ἔβαψαν ἄσπρο καὶ γαλάζιο τὸ ἅμαξάκι τους, κι' ὅταν παρουσιάζουντα στοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς καὶ τῆς πόλης, τοὺς δαχτυλοδειχτοῦσαν ὅλοι κι' ἔλεγαν: «Νὰ οἱ νικητές!»

Ἡ νίκη διόρθωσε κάπως καὶ τὸ χαρακτῆρα τοῦ Τζαναμπέτη, ποὺ δὲν ἐβασάνιζε πιὰ τὸ μικρό του κύριο, καὶ ζοῦσαν οἱ δυό τους μὲ εἰρήνη καὶ μὲ ἀγάπη.

(Τέλος) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

Ἀγαπητοί μου,

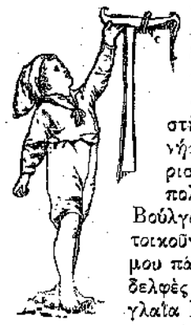

ΥΡΙΖΩ ἀπὸ ἕνα φιλικὸ σπίτι ὅπου μοῦ εἶχαν τραπέζι. Εἶναι στὴν Κυψέλη, στὴν ὁδὸν Ἑπτανήσου, ἕνα διαμέρισμα τῆς ὡραίας πολυκατοικίας τοῦ Βούλγαρη. Σ'αὐτὸ κατοικοῦν οἱ ἀγαπητές μου πάλιες φίλες, ἀδελφὲς Κατίνα κι' Ἀγλαΐα Γ. Παπᾶ. Πολὺ γνωστὲς κι' οἱ δυό. Ἡ πρώτη, διακεκριμένη φιλόλογος, σπουδασμένη καὶ στὴ Γερμανία, καθηγήτρια στὸ Ζ' Γυμνάσιο Θηλέων —τὴν ξέρουν καλὰ καὶ πολλὲς Διαπλασοποῦλες—ἀλλὰ καὶ λαμπρὴ διηγηματογράφος, ποὺ μιὰ συλλογή της, «Στὴ συκαμιὰ ἀπὸ κάτω»,βραβεύθηκε κι' ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία. Ἡ δεύτερη, διακεκριμένη ζωγράφος, ποὺ πολλά της ἔργα θαυμάσθηκαν σὲ διάφορες ἐκθέσεις κι'ἐπαινέθηκαν πολὺ ἀπὸ τοὺς τεχνοκρίτες, καὶ διδασκάλισσα τῶν τεχνικῶν στὸ Ἀμαλίειο. Παλιὲς Διαπλασοποῦλες, ἐννοεῖται, κι' οἱ δυό· ἡ Κατίνα μάλιστα ἔδρασε πολὺ μὲ τὸ ψευδώνυμο ***Βάρκα τοῦ Κανάρη***. Βρέθηκα λοιπὸν σ' ἕνα,συμπαθητικὸ περιβάλλον, σὲ μιὰ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἀτμοσφαῖρα, ὅπως κάθε φορά, ἀπὸ χρόνια τώρα, ποὺ ἔχω τὴν εὐτυχία νὰ μὲ δέχουνται στὴν κατοικία τους. Τὴν ἀτμοσφαῖρα αὐτὴ τὴν κάνουν πρῶτα οἱ ἴδιες,κι'ἔπειτα τὰ πράγματα ποὺ τὶς περιστοιχίζουν. Εἶναι τὰ διάφορα κομψοτεχνήματα ποὺ στολίζουν τὶς δυὸ μεγάλες καὶ καλοβαλμένες κάμαρες τοῦ διαμερίσματος· εἶναι τὰ φιλολογικὰ καὶ λογοτεχνικὰ βιβλία τῆς Κατίνας, ἀραδιασμένα σὲ δυὸ τρεῖς βιβλιοθῆκες· καὶ προπάντων εἶναι τὰ ἔργα τῆς Ἀγλαΐας, πίνακες παλιοὶ καὶ νέοι, μεγάλοι καὶ μικροί,κρεμασμένοι σ'ὅλους τοὺς τοίχους, ἢ τοποθετημένοι χάμω κι' ἀπὸ τὴν ἀνάποδη, ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλον, ἐπειδὴ οἱ τοῖχοι δὲν χωροῦν ὅλους. Ἀλλὰ ἡ Ἀγλαΐα,ἀφοῦ μ'ἀφίνει πρῶτα νὰ ἰδῶ τοὺς κρεμασμένους, μοῦ γυρίζει ἀπ' τὴν ὄψη καὶ τοὺς ἀκρέμαστους καὶ τοὺς στήνει μπροστά μου, ἕναν-ἕναν, σὲ μιὰ καρέκλα.

Πολλοὺς τοὺς βλέπω πρώτη φορά. Καὶ θαυμάζω κάτι ἔξοχα πορτραῖτα — ἕνα προπάντων τῆς Κατίνας, ποὺ ὄχι μόνο τῆς μοιάζει καταπληκτικά, παρὰ κι' ἀποδίδει ὅλη της τὴ διανοητικότητα — καὶ κάτι ἐπίσης ἔξοχα τοπεῖα ἀπ' τοὺς Δελφούς, τὸ χωριό, τὰ ἐρείπια τοῦ Μαντείου, τὶς Φαιδρυάδες, μὲ σκοτωμένα, ἁβρὰ κι' ὑποβλητικὰ χρώματα. Τί μεγάλες προόδους ποὺ ἔχει κάνει στὴν τέχνη της ἡ Ἀγλαΐα Παπᾶ! Τὸ βλέπω μὲ χαρὰ καὶ μὲ συγκίνηση, γιατὶ τὶς προεῖδα καὶ τὶς προεῖπα ἀπ' τὰ πρῶτα της ἔργα. . . Ἡ Κατίνα, πάλι, μοῦ δείχνει τὰ τελευταῖα της ὡραιότατα διηγήματα στὴ «Νέα Ἑστία», κι' ἀκόμα μοῦ ὑποβάλλει μερικὲς ἐργασίες μαθητριῶν της ἐπάνω σὲ ἔργα δικά μου. Ἄ, τί ὡραῖα ποὺ ἀναλύουν,ποὺ κρίνουν, τὰ μεγάλα αὐτὰ κορίτσια — εἶναι ἀπὸ τὴν Ζ' τάξη—τὴ «Στέλλα Βιολάντη», τὸ «Πλούσιοι καὶ Φτωχοί», τὸ «Μυστικὸ τῆς κοντέσσας Βαλέρκινας», τὴν «Ἀναδυομένη» καὶ ἄλλα! Εἶναι κάτι ποὺ μὲ συγκινεῖ ξεχωριστά.

Σὲ λίγο ἔρχεται καὶ μιὰ φίλη τους, ποὺ θὰ φάῃ μαζί μας. Εἶναι ἡ δ. Στρίγκου, τοῦ γνωστοῦ πειραιώτη μεγαλοβιομηχάνου, καὶ κατοικεῖ μὲ τοὺς γονεῖς της στὸ διπλανὸ διαμέρισμα τῆς ἴδιας πολυκατοικίας. Παλιὰ Διαπλασοποῦλα κι'αὐτή,ἐπωφελεῖται τῆς εὐκαιρίας γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἀγαπητό της Φαίδωνα κι' ἀπὸ κοντά. Εἶναι πολὺ διανοητική, πολὺ ἁπλή, καὶ σὲ λίγο μιλῶ μαζί της μὲ τόση ἄνεση, μὲ τόση οἰκειότητα, σὰ νἆχα μπροστά μου ἀκόμα μιὰν ἀδελφὴ τῆς Κατίνας καὶ τῆς Ἀγλαΐας. Κι' ἡ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἀτμόσφαιρα γύρω μου πυκνώνεται. . .

Ἀλλὰ τὸ τραπέζι ἔχει στρωθεῖ, τὰ φαγιὰ ἔχουν γίνει, καὶ καθόμαστε οἱ τέσσερίς μας μὲ πολὺ ἀνοικτὴ καὶ τὴν ὄρεξη καὶ τὴν καρδιά. Οἱ ἀδελφὲς Παπᾶ μοῦ εἶχαν πεῖ πὼς μὲ καλοῦσαν «ὄχι γιὰ τὸ φαΐ παρὰ γιὰ τὴ συντροφιά». Μὰ καὶ τὸ «φαΐ» εἶναι τέτοιο, ποὺ θἄξιζε τὸν κόπο κι' ἂν ἀκόμα ἔλειπε ἡ τόσο καλὴ «συντροφιά». Καὶ τί ὡραῖα σερβιρισμένο! Τὰ ποτήρια εἶναι κομψοτεχνήματα, καὶ τὰ πιάτα ἔχουν μέσα, σὲ μιὰν ἄκρη, ἀπὸ δυὸ χαριτωμένα λουλουδάκια, ἕνα κόκκινο κι' ἕνα κίτρινο; ποὺ τὰ σκεπάζει μιὰ στιγμὴ τὸ φαΐ, κι' ἀφοῦ τὸ φᾶς, μὲ πόση εὐχαρίστηση τὰ ξαναβλέπεις! Τρώγοντας μιλοῦμε εὔθυμα, λέμε ἀστεῖα. Δέξη γιὰ τὴν «κατάσταση». Θἄλεγες πὼς θέλουμε νὰ τὰ ξεχάσουμε, ἢ πὼς τὰ ξεχνοῦμε χωρὶς νὰ θέλουμε, ὅλα. Οἱ ἀδελφὲς Παπᾶ μὲ παρακαλοῦν νὰ τοὺς διηγηθῶ ἀνέκδοτα τοῦ Καμπούρογλου ποὺ τὸν ἐλάτρευαν, καὶ ποὺ μιὰ μεγάλη, ἔξοχη φωτογραφία του, μᾶς βλέπει ἀπ' ἀντίκρυ καὶ μᾶς χαμογελᾷ. Τοὺς διηγοῦμαι δυὸ-τρία καὶ λιγώνουνται ὅλες ἀπ' τὰ γέλια. Ἔπειτα ἔρχεται λόγος γιὰ τὸν ἄλλο μεγάλο νεκρὸ αὐτῶν τῶν ἡμερῶν, τὸν ποιητὴ Γρυπάρη, λατρεία κι' αὐτὸν τῶν ἀδελφῶν Παπᾶ, κι' ἡ Κατίνα φέρνει ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη της τὴν «Τέχνη». Εἶν' ἕνας καὶ μόνος τόμος τοῦ περίφημου περιοδικοῦ ποὺ ἔβγαζε ὁ Κ. Χατζόπουλος, κι' ἔχει μέσα σονέττα τοῦ Μαβίλη μ'ἕνα Μ. γιὰ ὑπογραφὴ — στὴν «Τέχνη» πρωτοδημοσιεύθηκε κι'ἡ «Λήθη»— καθὼς καὶ πολλὰ ποιήματα τοῦ Γρυπάρη.

— Τρεῖς χιλιάδες ἔχει σήμερα ὁ τόμος αὐτὸς τῆς «Τέχνης», λέω τῆς Κατίνας.

— Τὸν δικό μου δὲν θὰ τὸν ἔδινα οὔτε γιὰ δέκα, οὔτε γιὰ τίποτα! μοῦ ἀπαντᾷ.

Κι' ἡ Ἀγλαΐα μᾶς διαβάζει ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Γρυπάρη τὴ «Δικαιοσύνη» καὶ τὸ «Ἴδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται»... Θέ μου, τί εἶναι ἡ διάθεση ποὺ τὴ γεννᾷ μιὰ ἀτμοσφαῖρα, καὶ μ' αὐτὴ τὴ διάθεση, πόσο βαθύτερα αἰσθάνεται κανένας τὴ γοητεία τῆς τέχνης! Αὐτὰ τὰ ποιήματα ὅλοι μας τὰ ξέραμε ἀπέξω. Κι' ὅμως τἀκούσαμε μὲ μιὰ καινούργια ὁλως-διόλου συγκίνηση. Ποτὲ ὁ Γρυπάρης δὲν μοῦ φάνηκε ὡραιότερος, μεγαλύτερος ποιητής. Μιὰ στιγμή, στὸ τέλος ἑνὸς ποιήματος,εἶδα τὴν Κατίνα ἀνατριχιασμένη καὶ δακρυσμένη. Κι' ἐδάκρυσα κι' ἐγώ. . .

Ἀλλὰ κι' ἄλλη καλλιτεχνικὴ ἀπόλαυση μὲ περίμενε τὴν ὡραία αὐτὴ ἡμέρα. Ὁ κύριος κι' ἡ κυρία Στρίγκου μᾶς ἐκάλεσαν, ἀφοῦ φάγαμε, νὰ μᾶς δώσουν τὸν καφέ. Καὶ περάσαμε στὸ διπλανὸ διαμέρισμα τῆς πολυκατοικίας. Παλιά μου γνωριμία κι' ὁ κ. Στρίγκος, ὁ φιλόμουσος καὶ φιλότεχνος αὐτὸς βιομήχανος, ποὺ ἀγοράζει ἔργα ζωγράφων κι' ἔχει κάνει ὁλάκερη καὶ πολυτιμότατη πινακοθήκη. Μοῦ θυμίζει πὼς εἴχαμε νὰ ἰδωθοῦμε ἀπὸ τότε ποὺ κατέβηκα στὸν Πειραιᾶ νὰ μιλήσω στὸ φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ Νιρβάνα. Πίνοντας τὸν γνήσιο ἀρωματώδη καφέ, μιλοῦμε γιὰ τέχνη, γιὰ ποίησῃ, γιὰ παλιοὺς, πεθαμένους πιά, ποιητές, ζωγράφους, γλύπτες, ἠθοποιούς, ποὺ ὅλους ὁ κ. Στρίγκος τοὺς εἶχε γνωρίσει. Κι' ἔπειτα μᾶφίνει νὰ ἰδῶ τὸ τελευταῖο ἀπόκτημα τῆς πινακοθήκης του. Εἶναι ἡ «Καλυψώ», ἕνας μεγάλος, θαυμάσιος πίνακας τοῦ Παρθένη, ποὺ ὁ κ. Στρίγγος τὸν ἀγόρασε διακόσιες ἑβδομηνταπέντε χιλιάδες. Τί σύνθεση, τί σχέδιο, τί χρώματα! Ἡ νύμφη, μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Ὀδυσσέα, θρηνεῖ ἀπαρηγόρητα, πεσμένη χάμω στὴν ἀκρογιαλιά.Μπροστά της ἁπλώνεται μιὰ μεγάλη θάλασσα, ἐλαφρότατα ρυτιδωμένη, ὥστε μόλις νὰ θολώνεται ὁ καθρέφτης της, μὲ τρία μικρά, στριφογυριστά, σὰν ἄσπρα φίδια, κυματάκια σὲ μιά της ἄκρη. Δεξιὰ ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ λευκότατο μαρμαρένιο παλάτι τῆς νύμφης. Κι' ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, δυὸ πελώρια, φανταστικά, ἰδανικὰ δέντρα, ἐναρμονισμένα μὲ τὸ σύνολο, ὑποβλητικώτατα. Ἀπὸ τὰ ὡραιότερα, χωρὶς ἄλλο, ἔργα τοῦ μεγάλου μας Παρθένη.

Τὸ περιβάλλον ἄλλαξε. Ἡ ἀτμόσφαιρα ὅμως εἶναι ἡ ἴδια στὸ φιλότεχνο σπίτι, κι' ἡ διάθεση ἐπίσης. Ἔτσι, ποτὲ κι' ὁ Παρθένης δὲν μοῦ φάνηκε μεγαλύτερος, ὡραιότερος, ὑποβλητικώτερος ζωγράφος. Καὶ καθὼς κοίταζα τὸ ἀριστούργημά του— χωρὶς νὰ ἰδῶ κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν Κατίνα ἀνατριχιασμένη καὶ δακρυσμένη — αἰστάνθηκα τὰ μάτια μου ὑγρά. . .

Ἤταν καὶ μιὰ ἡλιόλουστη, χλιαρή, καθαυτὸ ἀνοιξιάτικη ἡμέρα.Καὶ καθὼς ἐγύριζα στὸ σπίτι μου, καταγοητευμένος,ἐνοιωθα μιὰν ἐλαφρότητα, μιὰν ἀνείπωτη αἰσιοδοξία, καὶ συλλογιζόμουν: Δὲν ἐχάθηκαν ὅλα. Κάτι ὑπάρχει ἀκόμα. Στὸν κόσμο, στὴν Ἑλλάδα, στὴν ψυχή μας ...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ... ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΟΛΥΤΙΜΩΤΕΡΟ ΠΡΑΓΜΑ;

Θὰ ἔχετε βέβαια ὅλοι σας ἀκούσει γιὰ τὸ ράδιο, τὸ περίεργο αὐτὸ ὀρυκτὸ ποὺ ἀκτινοβολεῖ καὶ ποὺ οἱ ἀκτῖνες του ἔχουν καταπληκτικὲς χημικὲς καὶ θεραπευτικὲς ἰδιότητες. Θὰ ξέρετε ἴσως ἀκόμη πὼς τὸ μέταλλο αὐτὸ εἶναι σπανιώτατο καὶ πὼς ἐλάχιστες ποσότητές του βρίσκονται στὴν Τσεχοσλοβακία, στὴν Πορτογαλία καὶ στὸν Καναδᾶ. Τὸ μεγαλύτερο ὡστόσο ἀπόθεμα ραδίου βρίσκεται στὸ Βελγικὸ Κογκό, στὴν καρδιὰ τῆς Ἰσημερινῆς Ἀφρικῆς,καὶ ἀνακαλύφθηκε ἐντελῶς στὴν τύχη, ἢ μᾶλλον χάρις σ' ἕνα . . . λιοντάρι.

Ἡ ἱστορία ἔχει πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ ἀξίζει νὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ.

Τώρα καὶ μερικὰ χρόνια,ἕνας Ὁλλανδὸς ἐπιστήμων, ὁ μεταλλειολόγος Γιὰν Σεπέρ, ἔκανε ἐξερευνήσεις στὸ Βελγικὸ Κογκὸ γιὰ ν' ἀνακαλύψῃ κοιτάσματα ὀρειχάλκου. Μαζί του εἶχε μιὰ πολυάριθμη συνοδεία ἀπὸ μαύρους ποὺ κουβαλοῦσαν τὰ τρόφιμα, τὶς σκηνὲς γιὰ τὴ στρατοπεύδευση, τὰ διάφορα ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα γιὰ τὶς ἔρευνες καὶ ἄλλα πολλά.

Ἡ συνοδεία,ἀφοῦ ἀκολούθησε γιὰ ἕνα διάστημα τὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, χώθηκε μέσα στὸ πυκνὸ παρθένο δάσος. Ἔκανε φοβερὴ ζέστη καὶ ὅλοι περπατοῦσαν σιωπηλοί.

Ἄξαφνα σπαρακτικὲς φωνὲς καὶ ἀπαίσια μουγγρητὰ ἀκούσθηκαν μέσα στὴ γαλήνη τοῦ δάσους. Ξετρελλαμένοι ἀπὸ τὸ φόβο τους,οἱ μαῦροι πέταξαν κάτω τὰ φορτία τους καὶ κοίταζε ὁ καθένας νὰ σωθῇ μὲ τὴ φευγάλα, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες τοῦ Σέρπ, ποὺ μ' ἐνθαρρυντικὰ λόγια δοκίμαζε νὰ τοὺς συγκρατήσῃ. καὶ ποὺ ἀντὶ νὰ φύγῃ κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος ἀπ' ὅπου ἀκούγονταν οἱ φωνές.

Ἀναίγοντας μὲ κόπο δρόμο ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πυκνὰ φυλλώματα, ὁ Ὁλλανδὸς εἶδε λίγα μέτρα παρακάτω ἕνα πελώριο λιοντάρι, ποὺ μὲ ὀρθάνοιχτο τὸ στόμα ἑτοιμαζόταν νὰ κατασπαράξῃ ἕνα νεαρὸ μαῦρο.

Δίχως νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμία του, ὁ ἐξερευνητὴς σημάδεψε μὲ τὴν καραμπίνα του τὸ λιοντάρι καὶ τὸ ἄφησε στὸν τόπο. Τὸ παιδὶ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε λιποθυμήσει. Ἔδεσαν τὶς πληγές του καὶ τὸ μετέφεραν στὸ χωριὸ Μαμόντο.

Ὁ πατέρας τοῦ μικροῦ ἦταν φύλαρχος κι' ἦταν φημισμένος σὲ ὅλη τὴν περιοχὴ γιὰ σπουδαῖος γιατρός. Καὶ τώρα λοιπὸν ἐδάλθηκε νὰ γιατρέψῃ τὸ γιό του σύμφωνα μὲ τὰ συστήματα τὰ δικά του. Παρ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες τοῦ Σεπέρ, ἔλυσε ὅλους τοὺς καθαροὺς ἐπιδέσμους, ἔβγαλε τὶς γάζες καὶ σκέπασε τὶς πληγὲς τοῦ παιδιοῦ μὲ μιὰ μαυρειδερὴ λάσπη, ποὺ ἔτρεξε καὶ τὴν ἔφερε βιαστικὰ ἀπὸ ἕνα μέρος κοντὰ στὴν ἀκροδασιά.

Ὁ Ὁλλανδὸς βρισκόταν σὲ ἀπόγνωση μὰ καὶ σὲ ἀπόλυτη ἀδυναμία νὰ ἐπέμβῃ. Ἔτρεμε μήπως οἱ πληγὲς μολυνθοῦν κοὶ φοβόταν — καὶ μὲ τὸ δίκιο του — πὼς ἡ παράδοξη αὐτὴ θεραπεία θὰ εἶχε θανατηφόρες συνέπειες.

Φανταστῆτε λοιπὸν τὴν κατάπληξή του, ὅταν ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες πῆγε νὰ ἐξετάσῃ τὸν προστατευόμενό του καὶ εἶδε πὼς οἱ πληγές του εἶχαν κλείσει σχεδὸν ἐντελῶς. Ἦταν πραγματικὸ θαῦμα!

Εὐτυχῶς ὁ Ὁλλανδὸς ἦταν ἄνθρωπος μὲ ἀνοιχτὸ μυαλό. Σὰν ἀληθινὸς ἐπιστήμων, δὲν θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του μόνο παντογνώστη. Παραδέχθηκε πὼς ὁ μαῦρος εἶχε γιατρέψει τὸ παιδὶ γρηγορώτερα ἀπ' ὅ,τι θὰ τὸ ἔκανε αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ ἀποφάσισε νὰ ξεκαθαρίσῃ τὸ μυστήριο. Ἔπιασε λοιπὸν κι' ἔκανε μιὰ ἔκθεση στὴν ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία τῶν Βρυξελλῶν καὶ ἔστειλε καὶ μερικὰ δείγματα ἀπὸ τὴν θαυματουργὴ λάσπη. Τὴν λάσπη αὐτὴ τὴν ἀνάλυσαν καὶ εἶδαν πὼς ἀνάμεσα στ' ἄλλα συστατικά της εἶχε καὶ ράδιο. Ὕστερα ἀπ' αὐτὸ ἔκαναν ἔρευνες στὴν περιοχὴ καὶ ἀνακαλύφθηκε πὼς σ' αὐτὸ τὸ μέρος ὑπάρχει τὸ πλουσιώτερο κοίτασμα ραδίου ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο.

— Θὰ βρέθηκαν δηλαδὴ σημαντικὲς ποσότητες, θὰ πῆτε βέβαια.

Φυσικά, σημαντικὲς ποσότητες σχετικὰ μ' ἐκεῖνες ποὺ ὑπάρχουν στ' ἄλλα μέρη. Ξέρετε ὅμως πόσο εἶναι ὅλο-ὅλο τὸ ράδιο ποὺ ἔχει ἀνακαλυφθεῖ ἴσαμε τώρα;

— Μερικοὶ τόννοι, θὰ μοῦ πῆτε.

—Ὄχι, πολὺ πολὺ λιγώτερο.

— Τότε μερικὰ χιλιόγραμμα.

—Οὔτε κἄν. Σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο δὲν βρίσκονται παρὰ ἐλάχιστα γραμμάρια ἀπ' τὸ σπάνιο αὐτὸ ὀρυκτό, καὶ οἱ ἐπιστήμονες λένε, πὼς ὅσες ἔρευνες κι' ἂν γίνουν, εἶναι ζήτημα ἂν θ' ἀνακαλυφθοῦν μερικὰ ἀκόμη.

Γι' αὐτὸ τὸν λόγο τὸ ράδιο εἶναι τὸ πολυτιμώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου, χίλιες φορὲς πιὸ πολύτιμο κι' ἀπ' τὸ χρυσάφι κι' ἀπ' τὴν πλατίνα κι' ἀπὸ τὰ διαμάντια. Καὶ πῶς νὰ μὴν εἶναι ἀφοῦ ἕνα γραμμάριό του κοστίζει, οὔτε πολλὰ οὔτε λίγα, 1.000.000 χρυσὰ φράγκα!

Ὡστόσο δὲν πρέπει νὰ νομίζετε πὼς τὸ ράδιο εἶναι πολύτιμο μόνο ἐπειδὴ εἶναι τόσο σπάνιο καὶ τόσο ἀκριβό. Τὴν ἀξία του τὴν χρωστάει περισσότερο στὰ θαύματα ποὺ κάνει σὰν θεραπευτικὸ μέσο, προλαμβάνοντας πολλὲς ἀρρώστειες, ἀνακαλύπτοντας ἄλλες καὶ θεραπεύοντας πάμπολλες.

Τώρα καὶ μερικὰ χρόνια, ὅταν ἡ σοφὴ γυναῖκα ποὺ ἀνακάλυψε τὸ ράδιο, ἡ κ. Κιουρί, πῆγε στὴν Ἀμερική, οἱ Ἀμερικανοὶ σοφοὶ γιὰ νὰ τὴν τιμήσουν τῆς χάρισαν ἕνα γραμμάριο ραδίου. Μὰ ἡ κ. Κιουρὶ τὸ πρόσφερε στὸ Ἀντικαρκινικὸ Ἰνστιτοῦτο, λέγοντας: «Εἶναι ἕνα βάλσαμο ποὺ δὲν πρέπει νὰ πλουτίσῃ κανένα. Ἀνήκει σὲ ὅλο τὸν κόσμο!»

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΜΟΥΜΟΥΣ, Ο ΓΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΝΤΕΣΣΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ M. BEDOLLIÈRE

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Κι' ὁ μικρὸς συνέχισε :

— Δὲν θἄρθῃ μιὰ μέρα νὰ σᾶς ξεπληρώσω ὅσα σᾶς χρωστάω ;

—"Ε λοιπόν, Νικολάκη, ἔκανε ἐπίσημα ὁ κὺρ Μαθιὸς καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέσῃ του, αὐτὴ ἡ ἡμέρα ἔφθασε. "Αν αἰσθάνεσαι πραγματικὴ εὐγνωμοσύνη γιὰ μένα, τώρα ἦρθε ἡ στιγμὴ νὰ τὸ δείξῃς. Δὲν σοῦ ζητῶ μεγάλα πράγματα.

—"Ο,τι θέλετε ζητήστε μου, κὺρ-Μαθιέ μου! τὸν ἔκοψε ὁ Νικολάκης. Καὶ τὴ ζωή μου νὰ δώσω γιὰ σᾶς ! Στὴ φωτιὰ νὰ πέσω ἂν τὸ προστάξετε !

— Δὲν θέλω οὔτε τὴ ζωή σου νὰ θυσιάσῃς γιὰ χάρη μου, οὔτε στὴ φωτιὰ νὰ πέσῃς. Αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ ζητήσω εἶναι ἀσήμαντο καὶ μηδαμινό.

— Προστάξτε με, εὐεργέτη μου, καὶ ἀμέσως θὰ τὸ κάνω.

—"Ακουσε λοιπόν, Νικολάκη. Ἡ κοντέσσα ἔρχεται σήμερα-αὔριο. "Οταν ἔρθῃ δὲν πρέπει νὰ βρῇ τὸν Μουμού. Ὁ Μουμοὺς πρέπει νὰ εἶναι σκοτωμένος.

Ὁ Σβούρας ἄνοιξε τόσα τὰ μάτια του :

— Καὶ γιατί ;

— Γιατὶ εἶναι ὁ χειρότερος, ὁ φαβερώτερος, ὁ πιὸ ἄσπονδος ἐχθρός μου. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ περιμάζεψε ἡ κοντέσσα ἐδῶ αὐτὸν τὸν γάτο, ἔχει παραμελήσει ὅλους της τοὺς φίλους, τοὺς πιστοὺς καὶ ἀφοσιωμένους της ὑπηρέτες ποὺ τὴν δούλεψαν πιστὰ τόσα χρόνια, κι' ἔχει δώσει ὅλη της τὴν ἀγάπη στὸ Μουμού. Ἀφοῦ λογαριάζει νὰ τὸν κάνῃ καὶ κληρονόμο της, ποιόν ; ἕνα γάτο ! Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ ἀγάπη της σ' αὐτὸ τὸ ζῶο της ἔχει καταντήσει σωστὸ πάθος, ἀρρώστεια ἀληθινή, ποὺ εἶναι καταστρεπτικὴ καὶ γι' αὐτὴν καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Θὰ τῆς κάνουμε λοιπὸν ἀληθινὴ εὐεργεσία ἂν τὴν γιατρέψουμε ἀπὸ τὴ μανία της αὐτή, κι' ὁ μόνος τρόπος εἶναι νὰ κάνουμε ὥστε νὰ πάψῃ πιὰ ὁ γάτος νὰ ὑπάρχῃ. Στὴν ἀρχὴ θὰ λυπηθῇ βέβαια καὶ ἡ κοντέσσα, μὰ πολὺ γρήγορα θὰ παρηγορηθῇ καὶ θὰ λησμονήσῃ τὸν Μουμού. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὅμως πόσοι ἄνθρωποι, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦνε γύρω της, θὰ σωθοῦν. Μικρὸ κακὸ ὁ θάνατος ἑνὸς ζώου μπροστὰ στὴ ζωὴ τόσων ἀνθρώπων !

Ὁ Σβούρας ἄκουγε ὅλη αὐτὴ τὴν ἀγόρευση τοῦ κὺρ Μαθιοῦ χωρὶς νὰ πολυπροσέχῃ στὰ λόγια της. Τὸ μόνο ποὺ καταλάβαινε ἦταν πὼς ὁ Μουμούς, ὁ ἀγαπημένος του Μουμούς, ὁ σύντροφος τῶν παιχνιδιῶν του, ἦταν καταδικασμένος νὰ πεθάνῃ. "Αξαφνα ἄκουσε τὸν κὺρ-Μαθιὸ νὰ προφέρῃ τ' ὄνομά του καὶ αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ τιναχθῇ.

— Λοιπὸν ἐσύ, Νικολάκη, ἐσὺ θὰ προσφέρῃς τὴν ὑπηρεσία αὐτὴ σὲ ὅλους μας, καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα σὲ μένα τὸν εὐεργέτη σου. Ἐσὺ θ' ἀναλάβῃς νὰ ἐκτελέσῃς τὴ θανατικὴ ποινὴ τοῦ γάτου.

—Ἐγώ ! ἔφριξε ὁ Σβούρας. Ἐγὼ θὰ σκοτώσω τὸ γάτο μας ;

— Ναί, ἐσύ, δὲν φαντάζομαι νὰ

«Λυπηθῆτε τον ! ἔλεος ! ἱκέτευσε ὁ Σβούρας».

τὸ βρίσκῃς τόσο σπουδαῖο. Θὰ βγάλῃς ἀπὸ τὴ μέση ἕναν ἄθλιο γάτο καὶ θ' ἀνακουφίσῃς τὸν εὐεργέτη σου.

— Μὰ δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἕνα τέτοιο πρᾶγμα ! διαμαρτυρήθηκε ὁ δυστυχισμένος ὁ Σβούρας. Ἐγὼ τὸν Μουμοὺ τὸν ἀγαπῶ, παίζω μαζί του, κοιμᾶμαι μαζί του, πῶς νὰ τὸν πάρω τώρα νὰ τὸν σκοτώσω; "Οχι. σᾶς παρακαλῶ, ζητῆστε μου ὅ,τι ἄλλο θέλετε, μὰ ὄχι αὐτό. Δὲν τὸ κάνω. Δὲν γίνομαι φονιᾶς !

—"Ετσι λοιπόν, ἀχάριστο πλᾶσμα, ἄθλιο παιδί, ἀρνιέσαι νὰ κάνῃς αὐτὸ ποὺ σοῦ ζητῶ ; "Ετσι λοιπὸν δείχνεις τὴν εὐγνωμοσύνη σου σὲ μένα ; Ντροπή σου λίγο ! Καὶ ὅμως τὰ ροῦχα ποὺ ἔχεις ἐπάνω σου, τὰ παπούτσια ποὺ φορεῖς, ὡς καὶ τὸ μαντηλάκι τοῦ λαιμοῦ σου ἀκόμη, εἶναι δικά μου δῶρα. Αὐτὰ δὲν βαραίνουν τὴ συνείδησή σου, καὶ τὴ βαραίνει ἡ σκέψη πὼς θὰ σκοτώσῃς ἕνα γάτο! Θὰ σοῦ ἄξιζε νὰ σοῦ πάρω πίσω ὅσα σοῦδωσα καὶ νὰ σὲ βγάλω πάλι ἔξω στοὺς δρόμους, γυμνὸ καὶ ξυπόλητο.

Ὁ Σβούρας ἔγινε κατάχλωμος κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι του. Ὕστερα, ἀποφασιστικὰ ἄρχισε νὰ βγάζῃ τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσε. "Ελυσε πρῶτα κι' ἔβγαλε τὸ μαντήλι τοῦ λαιμοῦ του, ὕστερα ἔβγαλε καὶ τὰ σακκάκι του, μὰ ὅταν ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ παραδώσῃ καὶ τὰ καινούργια του παπούτσια μὲ τὴ σκέψη πὼς θὰ περπατοῦσε πάλι ξυπόλητος ὅπως πρίν, πὼς τὰ γυμνά του πόδια θὰ πατοῦσαν ἐπάνω στὶς μυτερὲς πέτρες τῶν δρόμων, στὰ καρφιὰ καὶ στὰ σπασμένα γυαλιά, ὁ δυστυχισμένος ὁ μικρὸς κοντοστάθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀναποφάσιστος.

Ὁ κὺρ-Μαθιὸς ποὺ τὸν παρακολουθοῦσε προσεκτικά, παρατήρησε τὸ δισταγμό του.

—Ἀνόητο πλᾶσμα! εἶπε. Διώχνεις τὴν εὐτυχία ἐνῶ θὰ σοῦ ἦταν τόσο εὔκολο νὰ τὴν κρατήσῃς. Ἂν σοῦ ἔλεγα νὰ σκοτώσῃς ἕναν ἄνθρωπο, θὰ καταλάβαινα τὶς ἀντιρρήσεις σου. Θὰ σ' ἐπαινοῦσα μάλιστα γι' αὐτές. Μὰ δὲν σοῦ προτείνω παρὰ τὸν θάνατο ἑνὸς γάτου. Γιατὶ τὸ βρίσκεις τόσο φοβερό; Τί εἶναι ἕνας γάτος; Τίποτε. Κάτι λιγώτερο ἀπὸ τὸ τίποτε. Καμμιά, τὴν παραμικρὴ ἀξία δὲν ἔχει ἡ ζωὴ ἑνὸς γάτου. Τί βρίσκεις τὸ τόσο τρομερὸ σ' αὐτὴ τὴν πρότασή μου ; Τόση μικρὴ σημασία τῆς δίνουν, ὥστε ὅταν γεννηθοῦν ἓξ ἢ ἑπτὰ γατάκια δὲν κρατοῦν παρὰ ἕνα μονάχα καὶ τ' ἄλλα τὰ πετοῦνε στὸ ποτάμι.

— Μὰ ὁ Μουμοὺς εἶναι μεγάλος, ὁ Μουμοὺς εἶναι γάτος μὲ ὅλα του. Καὶ ὕστερα— ὅπως σᾶς εἶπα — τὸν ἀγαπῶ !

— Τὸν ἀγαπᾶς ! Τολμᾶς νὰ τὸν ἀγαπᾶς ; ἐφώναξε ὁ κὺρ- Μαθιὸς μὲ ἀσυγκράτητη λύσσα. Πολὺ καλά. Ἐγὼ λοιπὸν τὸν μισῶ καὶ θέλω τὸν θάνατό του καὶ γι' αὐτὸ θὰ πεθάνῃ !

— Μὰ τί σᾶς ἔκανε ;

— Αὐτὸ δὲν σ' ἐνδιαφέρει. Ἐγὼ ἀπαιτῶ νὰ πεθάνῃ καὶ αὐτὸ ἀρκεῖ.

— Λυπηθῆτε τον ! "Ελεος ! ἱκέτευσε ὁ Σβούρας πέφτοντας στὰ πόδια τοῦ κὺρ-Μαθιοῦ.

—"Οχι, δὲν ἔχει ἔλεος ! Οὔτε γι' αὐτὸν οὔτε γιὰ σένα. Φύγε ! Ἐξαφανίσου ἀπὸ μπροστά μου αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ στιγμή. Βρέχει ἔξω, χαλάει ὁ Θεὸς τὸν κόσμο. Θὰ γίνῃς μούσκεμα, θὰ βραχῇς ὡς τὸ κόκκαλο, θὰ πεθάνῃς ἀπὸ τὸ κρύο ἀπόψε—τόσο τὸ καλύτερο!

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΑΙΡΕ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ

Μές στοῦ ναοῦ τὸ μισοσκόταδο
Γονατιστὴ προσεύχεται ἡ Μαρία
Κεῖ στῶν Ἁγίων τὰ Ἅγια μπροστά,
Στέλνει θερμὴ στὸν Πλάστη εὐχαριστία.
Ὅλα βουβά! Μυστήριο, λές, βαθὺ
Καὶ συντελεῖται μὲς στὴν Πλάση γύρω.

Ξάφνου ἕνα φῶς — μπριλλάντι κι' ἀγιοφῶς—
Ροδόχρυσες ἀναλαμπὲς σκορπίζει.
Μὲς στὴν καρδιὰ ἡ Μαρία τόνοιωσε
Σὰν ὄνειρο γλυκὰ νὰ τὴν ἀγγίζῃ.

Καὶ μ' ἕνα ἀγγελικὸ φτερούγισμα
Κρίνου λεπτὸ ξεχύθηκε τὸ μύρο.

Στρέφει ! Τὰ χέρια σὰ σὲ προσευχὴ
Κι' ἀκόμα χάμω ἐκεῖ γονατισμένη.
Κι' ἀκούει γλυκειὰ μ' ἀγγελικὴ φωνὴ
Νὰ λέῃ : «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη !

Σὺ θὰ γεννήσῃς — στὶς γυναῖκες ἐκλεχτή—
Θεοῦ παιδί, τοῦ κόσμου σωτηρία».

— Τοῦτο τὸ μήνυμα τί εἶναι ποὺ μοῦ λές ;
Φόβο γεμίζεις τὴν καρδιά μου ὡς πέρα.
Γιατί, παρθένα ὡς τώρα καὶ ἀγνή,
Πῶς νὰ γενῶ μπορεῖ Θεοῦ μητέρα ;

— Τὸ μήνυμά μου αὐτὸ τὸ θεϊκὸ
Χαρὰ ἂς σοῦ φέρῃ στὴν καρδιά, Μαρία !

Καὶ μὴ φοβᾶσαι ! Ὅλα δυνατὰ
Σὰν θέλει ὁ Θεός . . . Χαῖρε, Χαριτωμένη !»
---«Ἂς γίνῃ, Κύριε, ὅπως λές. Ἰδού!».
Κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι δακρυσμένη.

Στὰ σπλάχνα της ἐσκίρτησε ὁ Θεὸς
Κι' ἔλαμψε πιότερο ἡ ἀγνὴ ἀπὸ φῶς.

Λευκὴ Καμέλια [Β']

ΑΤΤΙΚΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ

Σήμερα ἔχουμε ἥλιο. Βγήκαμε μὲ τὴν Δροσούλα καὶ πήραμε τὸν ἀπέραντο δρόμο. Ἡ μέρα θύμιζε ἄνοιξη κι' ὁ ἥλιος ψηλὰ μᾶς γέμιζε χαρά. Μερικὰ συννεφάκια ὁλόγυρά του...ὦ,τί σημασία εἶχαν μερικὰ συννεφάκια ὁλόγυρά του : Θὰ σκορποῦσαν ἀργότερα . . . Καὶ γελούσαμε, καὶ μιλούσαμε γιὰ τὸν ἥλιο ποὺ τὸν προσμέναμε μέρες ἀτέλειωτες, ποὺ μᾶς ἔκανε κακὸ νὰ λείπῃ τόσο καιρό.

Σὰν ἀντικρύσαμε τὸν κῆπο, τρέξαμε μέσα. Ἦταν μεγάλος ὁ κῆπος, γεμᾶτος παιδιά, λουλούδια καὶ τραγούδια.

Ἡ Δροσούλα ἀνέβηκε πρώτη στὶς πέτρες καὶ κύτταζε τὰ ψάρια στὸ νερό. Κόκκινα ψαράκια, χρυσὰ καὶ ἄλλα ξεφαντόνανε πράσινα στὸ βάθος. Ἔφευγαν ὅλα μαζὺ ἀφίνοντας μεγάλους κύκλους πίσω τους, ποὺ μίκραιναν μίκραιναν ὡσότου νὰ σβύσουν. Τότε ἤρεμοῦσε τὸ νερό, κι' ὅπως ἦταν καθαρό, τὰ πρόσωπά μας χοροπηδοῦσαν ἀρκετὲς στιγμὲς κεῖ μέσα. Καὶ πάλι ἔρχονταν τὰ ψάρια πρὸς ἐμᾶς, ἔπαιζαν κ' ἔτρεχαν μεταξύ τους, κι' ὕστερα ἀπομακρύνονταν καὶ πάλι . . .

Ἡ Δροσούλα δὲν ξεκολλοῦσε ἀπὸ κεῖ.

—Δὲν θὰ πᾶμε νὰ δοῦμε τὰ παγώνια Δροσούλα ;

—Στάσου ἀκόμα. Θυμᾶμαι τὸ σπίτι μας ἐδῶ. Εἴχαμε στὸ σπίτι μας ἕνα μεγάλο συντριβάνι μὲ ψάρια κόκκινα καὶ χρυσά. Μιὰ τέτοια μέρα—καὶ τὰ μάτια της στράφηκαν στὸ φῶς — ὦ Δροσούλα τὰ σύννεφα πῶς πλήθυναν . . . — μ' ἔβαλαν ν' ἀλλάξω τὸ νερό. Ὁ ἥλιος μοῦ θάμπωνε τὰ μάτια κι' ἄδειαζα ἀπρόσεκτα στὰ παρτέρια τὸ νερό. Ὅταν ἀργότερα ξαναπέρασα εἶδα ἀμέτρητα μικρὰ μικρὰ ψαράκια ὁλόγυρα στὴ γῆς ποὺ ἄθελα τὰ εἶχα πετάξει, πεθαμμένα ὁλότελα πιά . . .»

Μὰ ἐγὼ ἤμουνα τόσο χαρούμενη, δὲν μποροῦσα καθόλου νὰ στενοχωρηθῶ γιὰ τὰ ψαράκια ποὺ ἄλλωστε ἦταν καιρὸ πεθαμένα. Τὴν τράβηξα: —Λοιπὸν δὲ θὰ δοῦμε τὰ παγώνια;

Καὶ δίπλα στὰ παγώνια ἦταν ἕνα μικρὸ ἐλάφι. Δυὸ στρατιῶτες τοὔκοβαν . . πεῦκα ποὺ τάτρωγε μὲ τρελλὴ ὄρεξη. Τὸ βρήκαμε διασκεδαστικό. Πηδούσαμε ψηλὰ καὶ κόβαμε ἀδιάκοπα μικρὰ κλαδιά. Ὕστερα τρέχαμε ποιὰ νὰ προφάσῃ πρώτη νὰ τοῦ τὰ δώσῃ . . .

Μὰ ξαφνικὰ σκοτείνιασε. Δροσούλα, τὰ σύννεφα γέμισαν τὸν οὐρανό. Κι' ἀπὸ μακρυὰ κι' ἄλλα ἀκόμα ὁλόμαυρα καὶ σταχτιὰ σύννεφα ἔρχονταν γοργὰ πρὸς τὸ μέρος μας.

— Θἄχουμε μπόρα, εἶπε ἐκείνη συλλογισμένη.

Μπόρα ; Τὰ κλαδιὰ πέσαν ἀπ' τὰ χέρια μου, κι' ἡ χαρὰ ἔφυγε ἀπ' τὴν καρδιά μου.

Μόλις προφτάσαμε νὰ κρυφτοῦμε στὰ χαμόκλαδα.

Γύρω ἄρχισε νὰ βρέχῃ . . .

Βασίλισσα Νεφελοῦλα [Α]

ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ἦταν ἕνα βροχερὸ ἀπόγευμα.

Ἡ μαμὰ καθόταν σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ διάβαζε.

Ἐμεῖς—ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφές μου—ἤμασταν περίλυπες γιατὶ ὁ καιρὸς εἶχε ματαιώσει τὸν περίπατό μας.

Ἐγὼ ἀπὸ τὴ φούρκα μου ἀνεβοκατέβαζα τὰ ρολλὰ τοῦ παραθύρου. Ξάφνου φώναξα :

— Παίζουμε σχολεῖο ;

Οἱ ἀδελφές μου δέχθηκαν μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐπήγαμε στὴν ἄλλη κάμαρα ὅπου ἐπιστρατεύσαμε ὅλα τὰ ἔπιπλα. Σὲ λίγο τὸ πρωτότυπο σχολεῖο ἦταν ἕτοιμο. Καθήσαμε στὰ θρανία γελώντας, ἐνῶ ἡ μεγάλη μου ἀδελφή—ἡ δασκάλα—προχωροῦσε πρὸς τὴν ἕδρα :

— Τὸ κουδούνι ξεχάσαμε, εἶπε ἡ Μαίρη, καὶ τρέχοντας πῆγε κι' ἔφερε τὸ γουδοχέρι.

Ὅταν ἑτοιμάσθηκαν ὅλα, ἐμεῖς δέσαμε τὰ χέρια μας κάτω ἀπὸ τὸ ἐπιτακτικὸ βλέμμα τῆς δασκάλας μας. Ἐγὼ σὲ μιὰ στιγμή, βλέποντας τὸ κωμικοσοβαρὸ ὕφος της, εἶπα :

— Δεσποινίς, γιγνώσκω νὰ ἐξέλθω ;

Αὐτὴ σήκωσε ἀπειλητικὰ τὸ χάρακα καὶ μοῦ ἀπάντησε :

—Ἔξελθε, ἔξελθε, ὄφι κατηραμένε !

Αὐτὸ ἦταν ! Ξεσπάσαμε σὲ τρανταχτὰ γέλια, ἐνῶ ἡ δασκάλα βημάτιζε πάνω-κάτω χτυπώντας τὸ χάρακα, κι' ἔτσι, κατὰ λάθος χτύπησε τὴ Μαίρη, ποὺ ἄρχισε τὰ κλάμματα.

Ἡ μαμὰ μπῆκε ἀπὸ τὴ διπλατὴ κάμαρα καὶ μᾶς ἔδωσε ἕνα καλὸ καταχέρι. Ἔτσι τελείωσε τὸ κωμικοτραγικὸ σχολεῖο μὲ θρήνους καὶ κλάμματα.

Χάϊδω [Γ']

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

"Ερχεται ἡ ἄνοιξη ! Χίλια δυὸ μυστικὰ γλυκὰ μηνύματα μοῦ τὸ λὲν καὶ μοῦ τὸ τραγουδοῦνε.

Μοῦ τὸ λέει ἡ γλάστρα μου ποὔβγαλε κιόλας ἕνα καινούργιο καταπράσινο φύλλο, καὶ τὸ καναρίνι μου, ποὺ διπλασίασε τὶς τρίλλιες του καὶ κελαϊδάει τώρα ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ σὰ μεθυσμένο.

Μοῦ τὸ λέει ὁ οὐρανός, ποὺ ἁπλώνεται καταγάλανος ὡς πέρα, μόλις ἀκουμπώντας ἀνάλαφρα στὴν κορυφὴ τῶν βουνῶν, ποὺ μοιάζουν σὰν ἀπὸ χέρι ἐπιδέξιο καὶ σταθερὸ γραμμένα στὸ γαλάζιο φόντο του.

Μοῦ τὸ λέει τ' ἀγέρι, ποὺ μπαίνει ἀλαφρὸ τὰ βράδυα ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο, φέρνοντάς μου κάποια φευγαλέα μυρωδιὰ ἀπὸ ἀνοιγμένα λουλούδια.

Μοῦ τὸ λέει ἡ φύση γύρω ποὺ πῆρε ὅλη μιὰν ἔκφραση χαρούμενης προσμονῆς, σὰν νὰ ἑτοιμάζεται νὰ δεχθῇ τὴν εὐτυχία ποὺ θἄρθῃ.

Μὰ πιότερο ἀπ' ὅλα μοῦ τὸ λέει ἡ καρδιά μου, ποὺ χτυπάει δυνατά, σὰ νὰ θέλῃ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν φυλακή της, νὰ πάῃ ν' ἀντομώσῃ πέρα μακριὰ τὸ γαλάζιο ἀπέραντο τ' οὐρανοῦ.

Ἄγνωστη [Β']

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἀγαποῦμε πάντοτε ἐκείνους ποὺ μᾶς σέβονται, καὶ δὲν ἀγαποῦμε πάντοτε ἐκείνους ποὺ σεβόμαστε.

Δὲν ἔχουμε ἀρκετὴ δύναμη γιὰ νὰ κυνηγοῦμε πάντοτε τὸ δίκαιό μας.

Ἡ φύση κάνει τὸ προτέρημα καὶ ἡ τύχη τὸ θέτει εἰς ἔργον.

Δὲν εἶναι κανεὶς ποτὲ τόσο εὐτυχὴς οὔτε τόσο δυστυχὴς ὅσο τὸ φαντάζεται.

Ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ γνωρίζουν τὸν χαρακτήρα τους δὲν γνωρίζουν τὴν καρδιά τους.

Δὲν ἐπαινεῖ κανείς, συνήθως, παρὰ μόνο γιὰ νὰ εἶναι ἐπαινετός.

Συγχωρεῖ κανεὶς τόσο ὅσο τὸν ἀγαποῦν.

Γιὰ νἆναι κανεὶς μεγάλος ἄνθρωπος πρέπει νὰ ξέρῃ νὰ ἐπωφελῆται ἀπ' τὴν περίσταση.

Ὁ ἀληθινὸς ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν πειράζεται μὲ τὸ τίποτε.

(La Rochefoucauld)

Γυρολόγος [Β]

ΤΟ ΣΚΙΤΣΟ

Πῆρε ἕνα ἄσπρο χαρτὶ — ἀπ' τὰ συνηθισμένα τῆς ἀλληλογραφίας, μὰ ἀχαράκωτο — κι' ἕνα μολύβι κοινό, κι' ἄρχισε νὰ τραβᾷ γραμμὲς ἀσυνάρτητες ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Δὲν ἔβγανες τίποτα ἀπὸ κεῖνες τὶς μολυβιές.

Ἔβλεπες μὲ περιέργεια τὸν ἄνθρωπο ποὺ μουντζούρωνε τὸ χαρτὶ ἄσκοπα κι' ἀναρωτιώσουν :

— Τί κάνει ; Τρελλάθηκε ;

Μὰ σὲ λίγο ἄρχισαν νὰ ἑνώνουνται οἱ γραμμές, νὰ σχηματίζουν κύκλους, τετράγωνα, ἀσυνήθιστα σχήματα, καὶ σὲ λίγο ἔβλεπες καράβια, βαρκούλες, κύματα καὶ νόμιζες πὼς κουνιοῦνταν. Ἐπειτα στὸ βάθος βουνά, ἢ ἀμμουδιά, οἱ βράχοι τῆς ἀκρογιαλιᾶς. τὰ κύματα ποὺ τοὺς χαΐδευαν ἀπάνω στὸ χαρτί.

Πῆρε ἢ ἄστρη κόλλα χρώματα, σχήματα, ἔγινε ἕνα κομμάτι τῆς φύσης, ἕνα ἀπ' τὰ ὡραιότερα κομμάτια της· καὶ τώρα καρφωμένο τὸ σκιτσο στὸν τοῖχο, τραβοῦσε τὴ ματιὰ τοῦ κόσμου ποὺ θαύμαζε τὴν τέχνη τ' ἀνθρώπινου χεριοῦ νὰ πλάθῃ τὶς ὀμμορφιὲς τῆς φύσης.

Ἀνώνυμος [Β]

ΑΠΟΡΙΕΣ

Γιατὶ νὰ λέμε λιμὴν (λι-μὴν)
καὶ ὄχι λιχρόνος (λι-χρόνος)
Γιατὶ κουραμάνα (κουρα-μάνα)
καὶ ὄχι κουραπατέρα (κουρα-πατέρα)
Γιατὶ νὰ λέμε σέλινον (σ' ἔλυνον)
κι' ὄχι σέδενον (σ' ἔδενον)
Γιατὶ πρόγραμμα (πρὸ-γραμμα)
καὶ ὄχι προεπιστολὴ (προ-ἐπιστολή) ;;;

Θερμὴ Πατριώτισσα [Β]

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ

Θυμᾶμαι τὰ ἀνοιξιάτικα ἀπογεύματα, ποὺ καθισμένοι τρεῖς - τρεῖς στὰ θρανία ἀκούγαμε νυσταγμένα τὴ δασκάλα.

Ἀπ' ἔξω ἐρχόταν ἡ μυρουδιὰ ποὺ βγαζαν τὰ λευκὰ ἀνθάκια τῶν ἀκακιῶν, ἀνάμικτη μὲ τὴ μυρουδιὰ τῶν κουκουλιῶν ποὺ ἐπεξεργάζονταν στὸ δισλανὸ ἐργοστάσιο.

Τί κουραστικὸ τὸ μάθημα ! Κι' ἡ φωνὴ τῆς δασκάλας μονότονη καὶ μακρόσυρτη μᾶς νύσταζε.

Ἀπ' τὸ παράθυρο βλέπαμε τὰ πρῶτα ὁλοπράσινα χορτάρια, ποὺ φύτρωναν στὶς ἄκρες τοῦ πεζοδρομίου.

Φῶς ἀνοιξιάτικο, φῶς θερμό, σὰν ἄσπρος καταρράκτης ἦταν διάχυτο παντοῦ.

Μιὰ γριούλα στὸν ἥλιο ἔπλεκε. Δυὸ κόττες σκάλιζαν τὸ χῶμα. . .

Καὶ στὴν καμπὴ τοῦ δρόμου στεκόταν μιὰ λεύκα, ποὺ στὸν ἥλιο τὰ φύλλα της μοιάζαν σὰν ἀργυρά.

Ποθούσαμε νὰ τρέξουμε καὶ νὰ κυλιστοῦμε στὸ χορτάρι σὰ γαϊδουράκια. Μὰ μὲ τὰ βλέφαρα βαριὰ ἀκούγαμε τὴ μοτότονη φωνὴ τῆς δασκάλας.

Ἄλκης Μύρας [Β]

ΞΥΠΝΗΜΑ

— Τσίου. . .

Τὸ μικρὸ χαριτωμένο πουλάκι πέταξε στὴν καλαμιά. Κι' ἡ καλαμιὰ λύγισε τὴν τρανὴ κορμοστασιά της, καὶ τὸ πουλὶ φοβήθηκε καὶ πέταξε στὴ χρυσωμένη λεύκα καὶ κεῖ ἄρχισε τὸ τραγούδι τῆς ἡμέρας.

— Τσίου. . .

Τὸ πουλὶ πέταξε πάλι στὴν καλαμιά. Καὶ τότε ἡ βρύση ἄρχισε τὸ γλυκὸ νανούρισμα ποὺ τὴν αὐγὴ δροσίζει τοῦ ξεκούραστου διαβάτη τὴν ψυχή, καὶ τὸ δεῖλι ἀγάλια-ἀγάλια κλείνει τ' ἀποσταμένου τὰ βλέφαρα, κι' ἀνάμεσ' ἀπ' τοὺς θᾶμνους τὸ νερὸ ἄρχισε τρελλὸ χορὸ πάνω στὶς πέτρες καὶ παιχνίδια.

— Τσίου. . .

Τὸ πουλὶ πέταξε στὴ χρυσωμένη λεύκα κεῖ κοντὰ σ' ἀγαπητό του ταῖρι. Καὶ τότε τ' ἀγέρι ἄρχισε νὰ ψέλνῃ θεϊκὸ ὕμνο στὰ δέντρα, κι' αὐτὰ σκύβαν ἀργὰ τὰ κλαδιὰ στὸ πέρασμά του.

— Τσίου. . . τσίου. . .

Τὸ πουλὶ μένει πάντα στὴ λεύκα.

Ἡ φύση ὅλη ἐξύπνησε. Ὁ ἥλιος ἔδωσε τὴν τελευταία ἀπόχρωση στὴ ζωή π' ἀναγεννιόταν. Ἀπέραντη ἀλήθεια πλημμύρισε τὸ σύμπαν.

Ὁ Θεὸς κατέβηκε ν' ἀκούσῃ τὴ συμ. φωνία. . .

Γαλανομμάτα [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μιὰ κάιδικὴ συζήτησι μὲ παρεξηγήσεις :

— Πῶς ἡ Εὔα εἶπε ὁ ὄφις μὲ ἐπάτησε, ἀφοῦ τὸ φίδι δὲν ἔχει πόδια ;

— Μὰ φαίνεται ἦταν ψέμμα, γι' αὐτὸ κι' ὁ Θεὸς τὴν ἔδωξε ἀπ' τὸν παράδεισο.

— Τί λέτε ἐκεῖ κι' οἱ δυό σας ! Τότε τὰ φίδια εἶχαν πόδια, μὰ ἐπειδὴ ἐν' ἀπ' αὐτὰ π ά τ η σ ε τὴν Εὔα, ἔγιναν ὅλα καταραμένα καὶ σέρνουνται μὲ τὴν κοιλιά τους.

Δοξασμένο Ἀκρωτήρι

***

Στὸ σχολεῖο :

Ὁ καθηγητὴς διδάσκει περὶ τοῦ σύμπαντος. Μὰ ὁ Κουφιοκεφαλάκης δὲν προσέχει, παρὰ σκαλίζει κάτι στὸ θρανίο μὲ τὸ σουγιά του. Ἔξαφνα ὁ καθηγητὴς τὸν ρωτᾷ :

— Ποιὸς ἔκανε τὸ σύμπαν ;

Κι' ὁ Κουφιοκεφαλάκης, ποὺ νομίζει πὼς «σύμπαν» λέγεται στὴν καθαρεύουσα τὸ σκάλισμα, ἀπαντᾷ ἔντρομος :

— Δὲν τὄκανε ἐγώ, κύριε !

(Παλαιὸ) ***Καπετὰν Σκορπιός***

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΜΑΣ

Τὸ Κράτος ἔκαμε μιὰ μεγάλη τιμὴ στὸν κ. Γρηγόριο Ξενόπουλο. Ἡ Ἐπιτροπή, ποὺ διορίσθηκε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐργασίας, δυνάμει τοῦ Νόμου 6097, γιὰ νὰ ξεχωρίσῃ ἑπτὰ συγγραφεῖς, ἠθοποιοὺς καὶ μουσικούς, ἄξιους γιὰ τὴ συμβολή τους προπάντων στὸ Ἑλληνικὸ Θέατρο, νὰ πάρουν τιμητικῶς τὴν ἀνώτερη σύνταξη, ἀπὸ τὸ Ταμεῖο Συντάξεων Ἐργατῶν Θεάτρου, ξεχώρισε καὶ τὸν συγγραφέα τῆς «Στέλλας Βιολάντη» καὶ σαράντα ἀκόμα θεατρικὰ ἔργων, ποὺ ἔδωσε ἀπὸ τὸ 1895 ὡς σήμερα. Οἱ ἄλλοι ἓξ εἶναι: οἱ ἠθοποιοὶ Κυβέλη καὶ Δράμαλης — τοῦ σοβαροῦ καὶ τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου — οἱ μουσικοὶ Μ. Καλομοίρης καὶ Θ. Σακελλαρίδης — ἐπίσης τοῦ σοβαροῦ καὶ τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου— κι' οἱ συγγραφεῖς Ν. Λάσκαρης καὶ Θ. Συναδινός. Ὅλοι παλαίμαχοι, ὅλοι πρωτοπόροι, ποὺ τὸ Ἑλληνικὸ Θέατρο τοὺς χρωστᾷ πραγματικῶς πολλά.

Ἀπὸ τὴν πουσέλιδη αἰτιολογικὴ ἔκθεση τῆς Ἐπιτροπῆς, παραθέτουμε ἐδῶ τἀναφερόμενα στὸν διευθυντή μας :

«. . . Ἡ Ἐπιτροπὴ ὁρίζει τὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ χαρηγηθῇ σύνταξις ηὐξημένη εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ Νόμου 6097, ὡς ἀκολούθως : . . . ΙΙ. Ἀπὸ τοὺς θεατρικοὺς Συγγραφεῖς, Α') τὸν ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, διότι : Ὑπῆρξεν ὁ πρωτοπόρος καὶ δημιουργὸς νεωτέρας περιόδου τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου, ἐμπνευσμένης ἀμέσως ἀπὸ τὴν γύρω κοινωνικὴ ζωή. Ἀπὸ τὸ 1895, ὅταν ἔδωσε μὲ τὸν Λεκατσᾶν εἰς τὸ θέατρον «Ἀθήναιον» τὸν «Ψυχοπατέρα», πρόδρομον τοῦ νεοελληνικοῦ κοινωνικοῦ δράματος, εἰργάσθη συνεχῶς καὶ ἔγινεν ὁ κυριώτερος δημιουργὸς τῆς νατουραλιστικῆς, μὲ ἠθογραφικὸν χαρακτῆρα, νεοελληνικῆς δραματογραφίας, τὴν ὁποίαν οὕτως ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὰς κλασσικοφανεῖς μιμήσεις. Ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὸν παράδειγμα φιλοπονίας, ἡ ὁποία ἔδωσεν εἰς τὸ θέατρον περὶ τὰ 40 δράματα καὶ κωμῳδίας. Καὶ μόνον τὸ θεατρικόν του ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐνεφανίσθη παντοῦ ὅπου περιώδευσαν ἑλληνικοὶ θίασοι, ἐκτὸς τῆς πολυμόρφου λοιπῆς φιλολογικῆς καὶ παιδαγωγικῆς δράσεώς του, τὸν ἔκαμε τιμητικώτατα γνωστὸν («Φωτεινὴ Σάντρη», «Στέλλα Βιολάντη», «Τὸ Μυστικὸ τῆς Κοντέσσας Βαλέραινας», ὁ «Πειρασμός», τὸ «Ψυχοσάββατο», τὸ «Χερουβείμ», τὸ «Ἀνθρώπινο» κτλ.) ὄχι μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Μετεφράσθησαν ἔργα του εἰς ξένας γλώσσας. Ἐξαίρετος θεατρικὸς συγγραφεύς, ἀνεδείχθη ἰκανώτατος κάτοχος τῆς τέχνης τῆς σκηνῆς, καὶ ἔδωσεν ἀναγλύφους χαρακτῆρας ἡρώων τῶν ἔργων του. Σημαίνων θεατρικὸς κριτικός, ὑπῆρξε θαρραλέος ἀγωνιστής, καὶ γενικῶς πολύτιμον στοιχεῖον τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Π. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, πρόεδρος
Α. ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ
Μ. ΜΑΝΤΟΥΔΗΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 31 Μαρτίου 1942

ΚΑΘΩΣ σᾶς εἶπα καὶ στὸ προηγούμενο, τὸ σημερινὸ δωδεκασέλιδο φυλλάδιο εἶναι ***τὸ ἕνα καὶ μόνο τοῦ Μαρτίου***, μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 14, 15, 16 καὶ 17. Ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ σᾶς δώσω γιὰ τὸ Μάρτιο 4 ὀκτασέλιδα ποὺ μᾶς κάνουν 32 σελίδες, ἐνῷ σᾶς δίνω μόνο 12, ἄρα σᾶς χρωστῶ 20. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ σᾶς χρωστῶ τίποτα, ***τὰ ἑπόμενα πέντε φυλλάδια*** — ἀπὸ τὸ 18, πρῶτο τοῦ Ἀπριλίου ἕως τὸ 22, πρῶτο τοῦ Μαΐου — ***θὰ εἶναι ἑπτάφυλλα δωδεκασέλιδα***. Ἀντὶ δηλαδὴ 40 σελίδες — πέντε ὀκτασέλιδα — θὰ σᾶς δώσω 60, καὶ νὰ οἱ 20 χρωστούμενες. Μὲ ἄλλους λόγους, οἱ σελίδες μου μὲ τὸ 22 φυλλάδιο θὰ γίνουν 176. — λογαριάστε — ὅσες ἀκριβῶς ἔχουν 23 ὀκτασέλιδα. Κι' ἀπὸ τὸ 23, θὰ ξαναρχίσουν τὰ ὀκτασέλιδα κανονικά. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, χωρὶς νὰ χάσετε τίποτα, θὰ ἐνημερωθῶ. Γιατὶ καθένἀπὸ τὰ ἑπόμενα φυλλάδια θὰ βγαίνῃ ὁλοένα καὶ πληρέστερα στὴν ἡμέρα τοῦ, ὡσότου κάποιο ἀπ' αὐτὰ θὰ βγῇ στὴν ἡμέρα του ἀκριβῶς. Κι' ἡ ἀνωμαλία, ποὺ τὴν ἐπροκάλεσαν οἱ δυσκολίες καὶ τὰ ἐμπόδια τῶν τελευταίων μηνῶν, σὺν Θεῷ τελειώνει. . .

Ναί, ***Προμηθέα Δεσμώτη***, ἔχεις τὸ μεγαλύτερο προτέρημα τοῦ κόσμου, τὴν παρρησία, τὸ θάρρος τῆς γνώμης σου, τὴν ἡλικρίνεια. Κι' ἔτσι τὰ θέλω τὰ παιδιά μου: νὰ μοῦ λένε εἰλικρινῶς ὅ,τι σκέπτονται, κι' ὄχι ὅ,τι μπορεῖ νὰ μᾶρέσῃ, εἴτε γιὰ κολακεία — ἢ, πολὺ κακὸ αὐτό! — εἴτε ἀπὸ εὐγένεια ἢ ἀπὸ δειλία. Ἕνα μόνο θὰ σοῦ συστήσω : νὰ προσέχῃς πολύ, γιατὶ καμμιὰ φορὰ τὸ θάρρος φτάνει τὸ θράσος, ἡ παρρησία τὴν αὐθάδεια, ἡ εἰλικρίνεια τὴν ἀσέβεια, καὶ τότε τὸ προτέρημα γίνεται ἐλάττωμα. Γιὰ τἄλλα τί νὰ σοῦ πῶ ; Παρνῶς, καθὼς βλέπω, μιὰ «φιλοσοφικὴ κρίση», συνηθισμένη στὰ διανοητικὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας σου (Ε' μὲ ς' Γυμνασίου). Μεγαλώνοντας, ἐλπίζω νὰ πιστέψῃς καὶ στὴ ἀθεότητα τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα πράγματα. Μόνο ν' ἀλλάξῃς γνώμη γιὰ τὸν συγγραφέα ἐκεῖνον ποὺ «σιχαίνεσαι» δὲν εἶναι καμμιὰ ἀνάγκη. Καὶ συγγραφεῖς πολὺ μεγαλύτερους εἶναι πολλοὶ ποὺ δὲν τοὺς ἀναγνωρίζουν. Τὸ κάτω-κάτω, στὴν ἐκτίμηση τῆς τέχνης, τὸ γοῦστο τοῦ καθενὸς παίζει τὸν κυριώτερο ρόλο. Ἅμα δὲν σ' ἀρέσει ἕνα βιβλίο, δὲν πᾶν' νὰ σοῦ λένε ὅλοι οἱ κριτικοὶ τοῦ κόσμου πὼς εἶναι ἀριστούργημα ;

Χρυσόπτερε Ἀετέ, εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ Κριτικὴ «κρίνει τὸν κρίνοντα» ποὺ ἐκφράζει μ' αὐτὴν ἕνα μέρος τῆς ψυχῆς του· εἶναι ἀκόμα ἀλήθεια πὼς ἀσφαλέστερα γνωρίζουμε τὸ χαρακτῆρα ἑνὸς ἀνθρώπου ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ λέει γιὰ τοὺς ἄλλους παρὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἀλλὰ μ' ὅλα αὐτά, ἡ Κριτικὴ δὲν εἶναι λογοτεχνία σὰν τὸ ποίημα καὶ τὸ διήγημα, ὅση δημιουργικὴ ἢ ἀναδημιουργικὴ δύναμη κι' ἂν δείχνουν μερικοὶ κριτικοί, κι' ὅσο λογοτεχνικὸ ὕφος κι' ἂν ἔχουν ἄλλοι. Οἱ λέξεις ***νεχιλιστής, νεχιλισμός***, εἶναι ἀπὸ τὸ λατινικὸ nihil ποὺ σημαίνει μηδέν, καὶ μεταφράζονται ***μηδενιστὴς*** καὶ ***μηδενισμός***. Ἦταν μιὰ φορὰ στὴ Ρωσσία, σὰν κοινωνικὸ φιλοσοφικὸ σύστημα, ἢ καὶ πολιτικὸ κόμμα, ὁ πρόδρομος τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τοῦ μπολσεβικισμοῦ, καὶ σήμερα σημαίνει ἄρνηση καὶ ἀπαισιοδοξία, ὅπως τὸ δείχνει κι' ἡ φράση ἐκείνη τοῦ κ. Κλ. Παράσχου.

"***Ἄλκη Μύρα***, «ἡ Ἀττική, ὁ οὐρανός της, οἱ ἐλιές της, τὰ ἐκκλησάκια της, τὰ μνημεῖα της» ἦταν μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ Καμπούρογλου, ποὺ κι' αὐτός, μὲ τὰ χρόνια, εἶχε γίνει σὰν ἕνα της μνημεῖο. Κάποιος μιὰ φορά, σ' ἕνα ἐπίγραμμα, τὸν εἶπε «σπιτάκι τοῦ Ριζόκαστρου» καὶ «Καπνικαρέα». Τἄλλα ποὺ γράφεις, μοῦ φαίνονται ὑπερβολικά. Ἐλάχιστα εἶναι τὰ Διαπλασόπουλα ποὺ τὰ χαρακτηρίζεις ἔτσι. οὔτε εἶναι δυνατό. μέσα σὲ τόσες ἑκατοντάδες — γιὰ νὰ μὴν πῶ καὶ χιλιάδες — παιδιά — νὰ μὴ βρεθοῦν καὶ δυό - τρία, πέντε. δέκα ἔστω, ποὺ νὰ μὴν εἶναι στὸ ἠθικὸ ὄφος τῶν ἄλλων — νά, σὰν αὐτὰ ποὺ λέρωσαν μ' ἐπιγραφὲς τοὺς τοίχους τῆς εἰσόδου μου καὶ τῆς σκάλας, ἢ σὰν μερικὰ ἄλλα ποὺ μπορεῖ νὰ κάνουν χειρότερα. Ἐγὼ κοιτάζω τὴν ὁλότητα ἢ τὴ μεγάλη πλειονοψηφία καὶ κανένα παράπονο δὲν ἔχω ἀπ' αὐτήν.

Ὄχι, ***Νεφερτίτι***, τὸ «ἐννοῶ» καὶ τὸ «καταλαβαίνω» δὲν εἶναι πάντα συνώνυμα. Πολλὲς φορές, τὸ «ἐννοῶ» σημαίνει ἁπλῶς «τί σκέπτομαι» (ἀντὶ τοῦ «νοῶ») ἢ «τί ἔχω στὸ νοῦ μου», ἄλλα πράγματα ἀπὸ τὸ «καταλαβαίνω» (δηλαδὴ ἀντιλαμβάνομαι», «μπαίνω στὸ νόημα», ὅπως τὸ δείχνουν οἱ τόσο συνηθισμένες φράσεις : «Καταλαβαίνεις βέβαια τί ἐννοῶ», «αὐτὸ ἐννοῶ ἐγώ, κατάλαβέ το». Στὴν καθαρεύουσα, ποὺ τό «καταλαμβάνω» σημαίνει ἄλλο πρᾶγμα, μεταχειριζόμαστε τὸ «ἐννοῶ» ἀδιακρίτως. Στὴ δημοτικὴ ὅμως, μὲ τὰ δυὸ ρήματα «ἐννοῶ» καὶ «καταλαβαίνω», ἡ διάκριση γίνεται ὡραιότατα.

Πυθέα, ἀνακινεῖς ἕνα ζήτημα ποὺ πολλὰς φορὲς ἀνακινήθηκε. Γιατὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι, πρὶν γίνῃς συνδρομητής, ἀπόρησαν μὲ τὸ «ἄγονο πνεῦμα» — τὰ ἔξυπνα ἢ καὶ τὰ δῆθεν ἔξυπνα — παιράγματα τῶν Μικρῶν Ἀγγελιῶν, καὶ ρωτήθηκαν : σὲ τί χρησιμεύουν, κατὰ τί ὠφελοῦν καὶ βαθοῦν τὴν πρόοδο τῶν παιδιῶν καὶ τὴ δική μου ; Δὲν θἄταν χίλιες φορὲς προτιμώτερο νὰ ἔβαζα στὴ θέση τῶν Μ. Ἀγγελιῶν ὅλη ἀπ' τὴ δική μου, ποὺ τόσο ὠφελεῖ, ἢ διαγωνισμούς, ποὺ ὠφελοῦν ἴσως ἀκόμα περισσότερο ;.. Ναί, πολλὲς φορὲς τὰ σκέφθηκα κι' ἐγώ· ἀλλὰ πάντα κατέληξα στὸ συμπέρασμα πὼς, μ' ὅλα τους τὰ κακά, χρειάζονται κι' οἱ Μικρὲς Ἀγγελίες. Πρῶτο, γιατὶ καθιερωμένες ἀπὸ 42 τῶρα χρόνια, ἀποτελοῦν πιὰ μιὰ παράδοση· ἔπειτα ἔχουν καὶ τὰ καλά τους· βρίσκει δηλαδὴ κανένας καὶ νόστιμες, ἔξυπνες, εὐγενικές, ἀδελφικές, ποὺ τὶς γουστάρει· διατηροῦν καὶ ζωηρεύουν τὴν κίνηση, μεγαλώνουν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Διαπλασόπουλων γιὰ τὰ Διαπλασόπουλα (ἐπικοινωνία), προάγουν τὸ ξεσπάθωμα κι' ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἀποτελοῦν ἕναν πόρο. Ναί μὲν ὁ χῶρος περιορίσθηκε, γιὰ νὰ μὴ γεμίζῃ τὸ φυλλάδιο μὰ Μ. Ἀγγελίες, αὔξησε ὅμως ἡ τιμή τους κι' ὁ πόρος αὐτὸς εἶναι πάντα σημαντικός κι' ἀπαραίτητος στὶς σημερινὲς τόσο δύσκολες περιστάσεις. Βλέπεις λοιπόν, καλέ μου ***Πυθέα***, γιὰ πόσους λόγους χρειάζονται κι' οἱ Μικρὲς Ἀγγελίες.

Τὰ ἑξῆς γράφει στὸν κ. Φαίδωνα ὁ ***Φιλοκτήτης*** : « . . . Πόσα συνέβησαν ἀπὸ τότε ! Μαζὶ μὲ τἄλλα, εἴχατε διακόψει καὶ σεῖς τὶς Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές σας, καὶ πόσο μᾶς εἴχε τότε στοιχίσει . . . Παίρναμε τὸ περιοδικὸ καὶ νομίζαμε πὼς κάτι τοῦ ἔλειπε, πὼς ἦταν ἄδειο· κι' ὅμως ἦταν γεμάτο, καὶ μὲ πυκνὴ ὅλη μάλιστα . . . Ἀλλὰ τὴν τρίμηνη ἔλλειψή σας μᾶς τὴν ἀναπληρώσατε μὲ τὸ παραπάνω. Τί ἦταν οἱ παλιὲς ἐπιστολές σας μπροστὰ στὶς σημερινές, ποὺ ἄρχισαν μὲ τὴν ΚΑΤΑΚΕΦΑΛΙΑ ; Πράγματι, στὶς περιστάσεις ποὺ περνοῦμε εἶναι μιὰ ἀληθινὴ ἐλπίδα κι' ἀνακούφιση κάθε γραμμή σας, κάθε λέξη σας. . .» Ἔρχω καλὰ πῶς ὁ ***Φιλοκτήτης*** ἀπηχεῖ τὴ γνώμη ὅλου τοῦ Διαπλασόκοσμου καὶ γι' αὐτὸ ἔβαλα ἐδῶ τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ ἀπ' τῶρα τοῦ γράμμα.

Δὲν θυμοῦμαι, "***Ἄρη***, τί ἀκριβῶς εἶπα στὸν ***Νῖλς*** καὶ τὸ ***Φροῦτο*** γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Πάντως, ἀπὸ τὶς «κοσμικὲς» συγκεντρώσεις τῶν Συλλόγων προτιμῶ τὶς πνεματικές, τὶς φιλολογικές· ἀπὸ τοὺς χοροὺς δηλαδή, τὰ τσάγια, τὰ λαχεῖα, προτιμῶ τὶς διαλέξεις, τὶς συζητήσεις, τοὺς διαγωνισμοὺς κτλ. Δὲν ἀποκλείω ὅμως καὶ μιὰ σεμνή, καλλιτεχνική, ὡραία γιορτή, ποὺ νἄχῃ καὶ χορό. Ὁ χορὸς δὲν εἶναι τίποτα ἀντιπαιδαγωγικό· γι' αὐτὸ κάνουν χοροὺς καὶ στὰ σοβαρώτερα Παρθεναγωγεῖα καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ καὶ τὰ δικά μας. Ἔτσι κι' ὁ κ. Φαίδων ἔγραψε πὼς θἀθελε νἄχῃ ἡ Διάπλασις ἕνα μεγάλο γραφεῖο, μὲ δανειστικὴ Βιβλιοθήκη, μὲ ἀναγνωστήριο, καὶ μὲ αἴθουσα γιὰ συνεδριάσεις, χοροὺς κτλ. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἕνα ὄνειρο ποὺ δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ γρήγορα. Ὥστε ἂν ἀποστρέφεσαι τόσο τὸ χορό, μπορεῖς νὰ εἶσαι ἡσυχο πὼς δὲν θὰ ἰδῇς ἢ θ' ἀκούσῃς ποτὲ χορὸ στὸ γραφεῖο μου . . . — Στὸ ἄλλο σου γράμμα, γιὰ τὴν προφορά, θὰ σοῦ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο. Ὅσο γιὰ τὸ τρίτο, περὶ Μικρῶν Ἀγγελιῶν, περιττό, γιατὶ θὰ σοῦ ἀπαντοῦσα ὅσα καὶ παρακάτω στὸν ***Πυθέα***.

Περαστικά, ***Ἀφρέ***. Ναί, τὰ Διαπλασόπουλα ἔχετε στὸ γραφεῖο μου ἐλευθερίες ποὺ δὲν τὶς ἔχετε, καθὼς λές, στὰ γραφεῖα ἄλλων περιοδικῶν· ἀλλὰ κι' ἐγώ, μοῦ φαίνεται, θἄπρεπε νὰ σᾶς ἀφαιρέσω μερικές, γιὰ νἄχω περισσότερη ἡσυχία νὰ ἐργάζουμαι. Τὸ ***Ἀγάννης θέλει φιλή*** γιατὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ "Ἀῆ-Γιάννης, ὅπως φαίνεται, παρὰ ἀπὸ τὸ «Νά, ὁ Γιάννης». Ἔτσι ἀπέδωσε ὁ Σκυλίτσης, ὁ πρῶτος μεταφραστὴς τῶν «Ἀθίων» τοῦ Οὐγγώ, τὸ ὄνομα τοῦ ἥρωα, ποὺ γαλλικὰ εἶναι Jean Valjean, καὶ προῆλθε ἀπὸ τὸ «νοϊὰ Jean» (νὰ ὁ Γιάννης) ποὺ φώναζαν τὰ παιδιὰ ἅμα τὸν ἔβλεπαν. Λοιπόν : Jean voilà Jean = Jean Valjean· Γιάννης νά, ὁ Γιάννης = Γιάννης Ἀγιάννης μὲ φιλή.

Σᾶς θυμίζω καὶ πάλι τὸ συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς σας. Ὅσοι μπορεῖτε, ὅσοι εὐκολύνεσθε, παρακαλῶ πολὺ νὰ μοῦ τὸ στείλετε ἀπὸ τῶρα — ποὺ τὸ ἔκαμαν ἄλλωστε πολλοί — χωρὶς νὰ περιμένετε νὰ τελειώσῃ ἡ ἑξαμηνία.

Ὡραίας Ἐπιστολάς μοῦ ἔστειλαν κι' οἱ ἑξῆς : ***Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου*** (δυστυχῶς ἔτσι εἶναι· τὴν 21 Φεβρ. ποὺ μοῦ γράφεις, ἔπρεπε νἄχῃ ἀγγῇ καὶ τὸ 12ο φυλλάδιο καὶ οὐ δὲν εἶχες λάβει οὔτε τὸ 6ο· ἀλλὰ βλέπεις παραπάνω πὼς σὲ λίγο θὰ γίνω ἐνήμερη· καὶ γιὰ τὸ ἕκτο σου ξεσπάθωμα σὲ ὑπερευχαριστῶ·) ***Θερμὴ Πατριώτισσα*** (αὐτὲς οἱ «ἀπορίες» εἶναι μᾶλλον λογοπαίγνια· μποροῦν βέβαια νὰ θυμισιεσθοῦν καὶ στὴ Σελίδα, σὰν κάτι ἔξυπνο καὶ διαοκεδαστικό·) ***Βεατρίκη*** (ἐδιάβασα καὶ τὸ διηγηματάκι, ἀφοῦ τὸ εἶχες μαζὶ μὲ τὸ γράμμα· πολὺ πένθιμο, πολὺ θλιβερό, κι' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ κομμάτια πρέπει νὰ εἶναι γραμμένα μὲ μεγάλη τέχνη· γράψε

τίποτ' ἄλλο ἁπλούστερο, εὐκολώτερο·) *Ἤχω τοῦ Δάσους* (πληροφορίες γιὰ τὴ Δανειστικὴ Βιβλιοθήκη μπορεῖς νὰ πάρῃς περνάντας ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖο Ἐλευθερουδάκη· τὸ ποίηματάκι σου κοινὸ καὶ ὡς ἰδέα κι' ἄτεχνο ὡς ἐκτέλεση· στεῖλε μου νὰ ἰδῶ καὶ κανένα πεζό·) *Εὔθυμος* (ὦ, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη μαζί σου ἀφοῦ ἔλαβες μέρος σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς διαγωνισμούς· κι' ἐπειδὴ κάθε πρῶτο εἶναι δύσκολο, μὴν ἀπαγοητευθῇς ἂν τυχὸν ὁ βαθμός τῆς ἐπιτυχίας σου δὲν θὰ εἶναι μεγάλος·) *Εὐγενὴς Ἱππότης* (δὲν πειράζει, φτάνει νὰ μοῦ γράψῃς τώρα συχνά· ἔλαβα καὶ τὶς δυὸ συνδρομές σου κι' εὐχαριστῶ πολὺ· γιὰ τὶς 60 δραχμὲς ποὺ περίσσευαν. σοῦ ἔστειλα Ὁδηγὸ καὶ Δυσόχαρτο, γιὰ νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνηση.)

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Μιὰ σελίδα κομμένη» καὶ «Ἀτίμητα κειμήλια» τ. *Τσάρου*.— «Ἡ ἐπίσκεψη» τ. *Λουλουδένιας*. —«Πανσέληνος»τ. *Ἀγνωστου Ἱππότη*. — «Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιό μου» τ. *Ἀνοιξιάτικης*. — «Ἕνα σπιτάκι» τ. *Μ. Πέρση*.— «Μιὰ ὕπαρξις» τ. *Ἀτλαντίδος*. «Ἡ Νέλλα» τ. *Μπουμπουκάκι*. — «Ἐπὶ Δεκεμβρίου» τ. *Μερεδές*.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Φασουλῆς, ἀ. (;) Ὀνειροκλάνα, κ. (ΡΑ). Νικηφόρος, ἀ. (ΑΑ). Δεσποινιδούλα, κ. (ΟΜ). Εὔθυμος Πολεμιστής, ἀ. (ΔΧ) Ἀστέρι τῆς Νίκης, ἀ. (ΑΔ) Ἀγριελιά, κ. (ΕΚ) Ἀκράτητος Ἱππεύς, ἀ. (ΙΔ). Ναυτίλος, ἀ. (ΑΚ). Γλυκὸ Κρασί, κ. (ΡΚ) Δούξ τῶν Ἀθηνῶν, ἀ. (ΠΔ) Θεϊκὸ Δοξάρι, ἀ. (ΟΙ) Κλειδοκύμβαλο, ἀ. (ΕΔ) Γαλάζια Μάτια, κ. (ΙΚ). Τρελλὴ Ζωή, κ. (ΚΑ) Ἀγνὴ Βοσκοπούλα κ. (ΔΑ). Μαρία Ρόζα, κ. (ΡΠ). Ἴκαρος, ἀ. (ΚΔ) Μικρὸς Λόρδος, ἀ. (ΚΕ). Ἄσπρο Ἀραπάκι, κ. (ΑΛ). Χάϊδω, κ. (ΗΠ). Νεοέλληνα, ἀ (ΧΜ). Ἤριννα, κ. (ΧΠ). Γλωσσᾶς. ἀ. (ΗΚ). Ζουμπουλένια, κ. (ΑΚ). Ἀστραπόγιαννος. ἀ. (ΕΖ). Δράκος τοῦ Βουνοῦ ἀ. (ΔΚ). Γαλάξιος Ἀετός, ἀ. (ΔΚ). Κόκκινος Λύκος, ἀ. (ΔΚ) Μεσουρανῶν Ἀστήρ, ἀ. (ΜΑ). Τρελλὸ Ζιζάνιο, ἀ. (ΓΔ). Ἥρως τοῦ Κιλκίς, ἀ. (ΦΣ). Μηριατόπουλο, ἀ. (ΔΣ). Λυκοῦργος, ἀ. (ΒΣ). Μελαχροινὴ Ὀπτασία, κ. (ΑΓ) Ξανθὴ Βοσκοπούλα, ἀ. (ΝΣ). Σουρῆς, ἀ. (ΘΜ).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Δωδωναῖον* (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀναγνώριση, τὸ ξεσπάθωμα κι' ὅλα· οἱ παραγγελίες σου ἔγιναν· ἔλαβα καὶ τὸ δρᾶμα σου «Κυριακὲς τῆς Διαπλάσεως» καὶ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του· ἀλλὰ ὅ,τι καὶ νἆναι, δὲν θὰ δημοσιευθῇ, γιατὶ τόσο ἐκτενῆ δὲν χωροῦν πιὰ στὴ Σ.Σ.Σ., καὶ στὶς ἄλλες σελίδες μόνο ἔργα συνεργατῶν δημοσιεύονται·) *Πόπην Δ. Ὀρφανοῦ* (χαίρω ποὺ ἀποφάσισες νὰ μπῇς καὶ στὴν κίνηση· τὸ γράμμα σου κι' ἡ ἐπιταγὴ ἄργησαν πολὺ νὰ φτάσουν· θὰ ἔλαβες σχετικῶς ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου·) *Μουσικὴν Ἠνοῆν* (ἦταν ἐλεύθερο, σοῦ τὸ ἐνέκρινα καὶ χαίρω πολύ·) *Ἀητὸν τῆς Ἠπείρου* (σ' ἄλλο σου γράμμα σοῦ ἀπαντῶ ἀλλοῦ· ἐδῶ σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὸ 8ο ξεσπάθωμά σου· ἔλαβα τὶς λύσεις 1—5·) *Λευκὸν Ἄγγελον* (ἔλαβα τὴ Συλλογή σου Ἀσκήσεων· κι' οἱ λύσεις δεκτές·) *Ἀθηναῖον* (δεκτές· γιὰ τὸ ποίημά σου μήν εἶναι ἀργά; γιατὶ νομίζω κάτι σοῦ ἀπάντησα· ὁ κ. Φ. πολὺ εὐχαρίστως θὰ διαβάσῃ τὴ μελέτη σου καὶ θὰ σοῦ πῇ·) *Βουρκωμένο Κῦμα* (τὰ ἔλαβα ὅλα καὶ συμμορφώθηκα· γιὰ τὰ παλιὰ φυλλάδια ποὺ σοῦ ἔστειλα χρωστᾶς δρ. 120, τὰ ταχυδρομικά· εὐχαριστῶ κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς·) *Ἔβερεστ* (τὸ γράμμα σου ἐκεῖνο τὸ ἔλαβα καὶ σοῦ ἔστειλα Μ. Μυστικά. ἐξετέλεσα κι' ὅλες τὶς ἄλλες σου παραγγελίες· εὐχαριστῶ·) *Ἀνθεμίδα* (χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἐπιστροφή σου· φυλλάδια ἔστειλα καὶ ψευδώνυμο ἐνέκρινα·) *Ἀτρόμητο Ἑλληνόπουλο* (τὸ ἐνέκριναν καὶ χαίρω πολύ· ν' ἀγοράσῃς καὶ τὸν «Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ», ἐκεῖ θὰ βρῇς ὅλες τὶς ὁδηγίες ποὺ θέλεις·) *Μιχαὴλ Ἄγγελον, Μαρίαν Ἀντουανέταν, Νυχτοτράγουδο, Μικρούλαν* κτλ. κτλ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟΥ ΕΡΑΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

3ον Δελτίον Εἰσφορῶν

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου	Δρ.	500
Ντίνος Ζηριώτης	»	200
Πανελλήνιος Πόδος	»	200
Σύλλογος «Ἀθάνατος Ἑλλὰς	»	500
Ἀνυπόμονη Καρδιά	»	100
Πρασινομμάτα Νεράιδα	»	100
Φωτεινὸς Ἀστέρας	»	200
Προηγούμενες εἰσφορὲς κατὰ τὸ 2ο Δελτίο (ἴδε φύλλο 13).	Δρ.	4500
Ἐν ὅλῳ μέχρι 28.3.42	Δρ.	6300

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σημ. Εἰσφορὲς γίνονται δεκτὲς ἀπὸ τὴν Διάπλαση (γιὰ τὴν Ἐπιτροπὴ Προτομῆς) καὶ ἀπ' τὸν Ταμία τῆς Ἐπιτροπῆς Σαρπηδόνα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 296ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκτοὶ μέχρι τῆς 31 Μαΐου.

104. Λεξίνριφος

Δίκαιον ἄνδρα τῆς Γραφῆς
Μὲ ἀντωνυμία ἑνώνει;
Καὶ θρυλικὸ καρπὸν εὐθὺς
Ἐξωτικὸ δηλώνει.

Ἀγνούλα

105. Μεταγραμματισμός

Βάλε Ντ καὶ βγάλε Μ
Καὶ θὰ γίνῃ στὴ στιγμὴ
Τὸ βιβλίο τὸ χοντρὸ
Κάτι τι πολὺ μικρό,
Ποὺ τὸ βλέπεις, καὶ πολλές,
Μέσα στὸ βιβλίο, φορές.

Χριστόφορος Μούντριχας

106. Αἴνιγμα

Νησὶ στὸ Αἰγαῖο
Τὸ θηλυκό μου.
Ἄνθος ὡραῖο
Τὸ οὐδέτερό μου.

Βουρκωμένο Κῦμα

107. Τρίγωνον

* * * =Αἰσθησις.
* * * =Νῆσος.
* * =Ἀντωνυμία.
* =Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Αἰθέραρχος

108. Κρυπτογραφικὸν

12345678=Πτηνόν.
2178 =Ποίημα.
34578 =Ἄλλο πτηνόν.
45678 =Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
524 =Θεά.
6434 =Θρεπτικόν.
7884 =Ὄρος.
82348 =Φωτεινόν.

Ἄσπρο Γατάκι

109-113. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Κῶς, πετεινός, Πάρος, Κύρος, σπάζω

Φλύαρος

114. Πτεροτὸν Γράμμα μετ' Ἀκροστιχίδος.

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν γράμμα κοινόν—τὸ πτεροτόν—πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθεξῆς, τὰ δὲ ὀρθογράφα των ἀποτελοῦν ὁμηρικὸν ἥρωα:

Πόλις τῆς Πελοποννήσου — Δόλος, κατεργαριὰ— Μὲ αὐτὸ κάμνομεν ἀέρα —Πολύτιμος λίθος — Πόλις τοῦ Πόντου, πατρὶς φιλοσόφου.

Ρήγας Φεραῖος

115. Φωνηεντόλιπον

ζ-χτρ-ξ-φλ

Κεραμίδα

117. Γρίφος

ος ε
ος ος ε ε
κώπη ἆ! ζε ὁ ΄ι ὡς
ος ος ε ε
ος ε
Πνεῦμα Ἀντιλογίας

Τέλος τοῦ 296ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τῶν φύλλων 40 καὶ 41

385. Πυρεῖον (πῦρ, ἰον).— 386. Ἡ Δέλτα, τὸ δέλτα.—387.
Β Ο Α Σ 388. ΠΙΛΟΣ (Ἴος, λίπος,
Ο Ξ Υ Α ὀπός, σπίλος).—389-394. Τὸ
Α Ὑ Ρ Α πτεροτὸν εἶναι τὸ Ω: *Ὠρι-*
Σ Α Α Ρ *γένης, ΠΩρος, ΄ΑθΩς, ΄ΕκτΩρ, ΚρίΤΩν, ΜαραΘΩν*.— 395. ΣΑΡΟΣ-ΑΧΑΪΑ-ΧΙΛΩΝ (ΣΑΧάρα, Ἀ-ΧΙλλεύς, ΡΑΛλης, ΟΙΩνός, ΣΑΝτορίνη).—396. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε. — 397. *Οὐδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε* (ουδ ἕνα, πρὸ του τελ, οὖς, μ' ακ α, ρίζαι).

398. Ἐπιμενίδης (ἐπιμένει δίς). 399. Αἴθος-πίθος-ζῦθος-μῦθος.—400.
Α Α Σ 401. ΑΛΚΑΙΟΣ
Μ Υ Ο (Λάϊος, *κίσσα*, ἴσος,
Β Γ Γ ὁλκάς, σάλος). —
Ο Ο Ρ 402-406. Τὰ πτερω-
Α Ι Θ Ο Υ Α Ν Ι Α τὰ εἶναι Π καὶ Α:
Ο Σ Ρ *ΠΑτραι, ΄ΕΠΑμειψώνδας, ἄρΠΑ,*
Κ Τ Γ *ΚαρΠΑθος, Κλεο-*
Υ Ο Ο *ΠΑτρα*.—407. ΛΑΡΟΣ-ΑΝΑΦΗ (ΓροιΛΑνδία, ΚωνστΑΝτῖνος, ΪΡΑν, τρΟΦός, ΜεσΣΗνία).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Οἱ νέοι ὅροι: Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία μεγαλυτέρα τῶν 15 στίχων, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φύλλον. Τιμολόγιον: Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα, δρ. 20. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 2 δρ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 3 δρ. μὲ παχέα καὶ 4 δρ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 10.

[ΜΒ'-462]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ» Ἡ 1η Διάλεξη τοῦ Συλλόγου μας ἔγινε στὸ σπίτι τοῦ κ. Νατσίου, ποὺ τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιατὶ εὐγενικὰ μᾶς τὸ πρόσφερε, μὲ θέμα: «Κώστας Χατζοπουλος» μὲ ὁμιλητὴ τὸν κ. *Μαράντο*. Στὸ τέλος ἀπάγγειλε ἡ *Ρήγισσα Ἀνεροῦσα*.

[ΜΒ-463]

Θλιβερές παρεξηγήσεις—ἄραγε συμπτώσεις μόνον;— μὲ ἀπομακρύνουν ἀναγκαστικὰ ἀπὸ τὴ *Νίκη Ἑλλάδα*.

ΠΑΗΓΩΜΕΝΟΣ ΑΕΤΟΣ

[ΜΒ'-464]

Κυριανόπουλον «Ἐρωτήματα»: Ἀπαντῆστε! *Ντίνο Ζηριώτη*, τίς εἶ; Συλλυπητήρια: *Μπότσαρη*.— *Νιόβη*, «ἀνυπομονησία»!—*Νηρέα*, μαυραγοριτικοῦποθέσεις; —Συγχαίρουμε Ἰδεῶδες («Μελαγχολία»), Νεφερτίτι (Συνδρομητοσελιδοσυνεργασία)! Ἐνισχύσατε, Διαγ. *Ἐρωτήματος*

[136] ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ [294]

[ΜΒ'-465]

Ζάχαρη, πρόσεξε νὰ μὴ βγαίνῃς ἔξω μὲ τὴ βροχὴ γιατὶ θὰ λυώσῃς! ἡ

Φιλόμουσος

[ΜΒ'-466]

Νότη Μπότσαρη, Εὐστάθιε Δαφνομήλη, Δημήτριε Ἰγφηλάντη, καλῶς ἤλθατε.

Μ. Μπότσαρης

[ΜΒ'-467]

Ἀγαπημένες μου, *Δορέττα Γιοῦγκ* καὶ *Πόλη τῶν Ὀνείρων*, ἡ χαρά μου γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς γνωριμίας μας, ἀμέτρητη.

Ἀνυπόταχτο

[ΜΒ'-468]

Σύλλογος «Ἀθάνατος Ἑλλάς»

Ἐνεγράφησαν νέα μέλη: *Ἀκιρέ, Ἀνθοπῶλις, Κόκκινος Κρῖνος, Μωραϊτοπούλα, Στωϊκός*. Διαπλασόκοσμε, μὴ ξεχνᾶς τὸ Ἀθηνοψήφισμά μας (ΜΒ'—288).

[ΜΒ'-469]

Ἀλεπουδίτσα, Μὰ τί ἤθελες νὰ κάνω; Ὅ,τι ἔκανες καὶ οὐ ὅταν. . .

Βασίλισσα τῶν Γλυκῶν

[ΜΒ'-470]

ΠΡΟΣΟΧΗ! Ἰδρύεται παρέα *Τεμπέληδων*. *Σκοποί*: Διάδοσις τεμπελικοῦ πνεύματος. *Σύνθημα*: Μὴν κάνῃς σήμερα, ὅτι μπορεῖς νὰ κάνῃς αὔριο. *Μέλη*:

ΝΑΥΤΟΠΡΟΣΚΟΠΟΣ ΑΚΑΚΙΟΣ, ΠΑΜΦΟΥΓΙΟΣ

[ΜΒ'-471]

Εἰσερχόμενος στὴν κίνηση, χαιρετῶ φιλικὰ τὸν διαλεκτό σας κύκλο καὶ ἐπιθυμώντας ν' ἀλληλογραφήσω. Δαμβάνω τὸ θάρρος νὰ ἐπιζήσω σὲ μιὰν εὐγενικὴν ἀπόκριση τῶν μεγάλων παιδιῶν. Γράψατε: Β. Φώτην, Ἀμορίου 7α, Ἀθήνας, δι'

ΑΛΚΗΝ ΝΑΡΚΙΣΣΟΝ

[ΜΒ'-472]

Ῥοδοπέταλα, σπενοχωρήθηκες ποὺ σὲ εἴδαμε στὴν οὐρά; Τί νὰ γίνῃ . . . ἡ περίσταση!

Φιλελεύθερη Νικηφόρος Φωκᾶς

[ΜΒ'-473]

«Περιοικόπιο», ἦταν κι' ὁ Νῖλς μαζί; (ΜΒ — 140) Καὶ δὲν κρύφηκε ὁ ἥλιος;

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ «Νίκης-Ἑλλάδος»

[ΜΒ'-474]

Εἰσερχόμενος στὸ διαπλασιακὸ στερέωμα, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Στείλατε: Δημήτριον Καψῆν, Καποδιστρίου 42, Ἀθήνας.

Νότης Μπότσαρης

Σύμβουλος «Διαπλασοπαρέας»

[ΜΒ'-475]

Ἀγαπητε, σὲ κατάλαβα! Θένα ἀρχικὰ ἤ; ὑποτάξου ἀλλοιῶς. . , ἀτρώθης!

Γραμματοσυλλέκτης

[ΜΒ'-476]

Ἀνταλλάσσω τοπεῖα. Περιμένω ἀπὸ ὅλους-ες. *Διεύθυνσις*: Δημήτριον Μπενάκην, Ἱπποδαμείας 41α, Πειραιᾶ διὰ

Ἄτρωτον

[ΜΒ'-477]

Μίκης Ζέζας=Κρυμμένο Φυλακτὸ—Ροδοδαφίλισσα=καπετάνισσα Μπουμπουλίνα—Ξανθὴ Ἱππεύτρια=Χοντρὸς Λιγνός.

Ἄνθος Ἀωτοῦ
Ἡρωΐς τῆς Πίνδου

«Εὔθυμα Νειάτα» Πατησίων

[ΜΒ'-478]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΘΗΝΑΙΟΙ» Στὸ 5ο φύλλο τοῦ περιοδικοῦ μας, προκηρύσσομεν δίμηνο, δεκάδραχμο διαγωνισμὸ *Λευκῶν Λέξεων*. Βραβεῖα ἐκλεκτά. *Περιμένομε ὑποστήριξη ἀπ' ὅλους. Διεύθυνσις.* [*ΜΒ—325*].

[ΜΒ'-479]

Ἀκρινη, Πετσίστρατε, Γειά σας. Βαρῶνε Ἀτσίγγανε, Τά... σέβη μου... θεῖε! Τρελλὲ Σκοπευτή, καναρινοῦπασπιστής; Ἀλεπουδίτσα, ὁμοιοπαθοσυνάδελφοι! Ξανθὴ Ἱππεύτρια, ἡ φωτιὰ δὲν τραγουδεῖ ἀλλὰ . . . ἄδει!

ΚΑΤΑΙΓΙΣ ἢ ΠΡΟΣΚΟΠΙΝΑ «Εὔθυμων Νειάτων»

[ΜΒ'-480]

Στὸν *Λόγκριν*, γιὰ τὴν ἐπιτυχία του στὴν Ἀνωτάτη Ἐμπορική, θερμὰ συγχαρητήρια.

Ἄλκης Μύρας
«Ἀθηναῖος»

[ΜΒ'-481]

Πρωτομπαίνομε στὴ Διάπλασι χαιρετῶντας καὶ ἀνταλλάσσοντας Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλον τὸν Διαπλασόκοσμο. Γράψατε σὲ ὁποιον θέλετε: Ἀδριανὴν Δημοπούλου, Λεμησοῦ 52, Ἀθήνας (3) διὰ:

ΠΝΕΥΜΑ ΑΝΤΙΛΟΓΙΑΣ
ΜΙΚΡΗΝ ΑΘΗΝΑΙΑΝ
ΑΡΧΙΣΙΖΑΝΙΟΝ

[ΜΒ'-482]

Ξανθέ Ἱππότα, Μίκη Ζέζα, εἴσαστε θαυμάσιοι στὶς γαϊδουροκαβαλλαρίες.—*Ἡρωΐς τῆς Πίνδου, Ξανθὴ Ἱππεύτρια, Ἄνθος Ἀττικῆς Ἀλεπουδίτσα* «Εὔθυμων Νειάτων» Πατησίων

[ΜΒ'-483]

Ἀνάμεσα στὰ ἐπίκαιρα ζαχαρωτὰ καταφθάνει καὶ τὸ *Παστέλι*. Χαιρετῶ ὅλους-ες, ἰδιαιτέρως *Μικρὴν Χωριατοπούλαν*. Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Στεῖλατε, Βασίλειον Γαροφαλίδην, Ἴμβρου 24, Ἀθήνας, διὰ

Παστέλι
«Εὔθυμων Νειάτων»

[ΜΒ'-484]

Στὴν περιφέρεια Ἁγίου Παντελεήμονος θὰ συναντήσετε μιὰ χαριτωμένη παρέα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς Ἀνθοπῶλις= Καρασταμάτη. Κόκκινος Κρῖνος = Ἑλένη Βακαλοπούλου. Ροδοδάφνη = Μαντὼ Βακαλοπούλου. Πανελλήνιος Πόθος = Ζανὼ Καρασταμάτη καὶ ὁ μικρούλικος Πόρρος=Σπύρος Μπαμπούρης, ποὺ πρέπει νὰ εἶσθε ἐφοδιασμένοι μὲ μικροσκόπιο γιὰ νὰ τὸν διακρίνετε μεταξὺ τῶν ἄλλων.

Τρελλὴ Νεράϊδα

[ΜΒ'-485]

Τρελλὲ *Σκοπευτή*, δὲ μὲ γνωρίζεις· ἂν θέλεις γράψε μου στὸ ἑπόμενο φύλλο.

Εὐτυχισμένη Μικρούλα

[ΜΒ'-486]

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΑΤΕ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΜΑΣ (ΜΒ—183)

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΔΕΡΜΟΣ

[ΜΒ'-487]

Εἰσερχόμενος στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ες καὶ προσχωρῶ στοὺς ΑΧΩΡΙΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ.

Ρωβύρος ὁ Κατακτητής

[ΜΒ'-488]

Μπότσαρη, Κ.Ε., μὲ γνωρίζετε;

Κοσμοπολίτης

[ΜΒ'-489]

Ἀ*μεριανοπούλα*, πατινάρεις ἤ; *Ἀνάκιε*, ἔλαβα, εὐχαριστῶ.

Πληγωμένος Ἱππότης

[ΜΒ'-490]

Συνάπτομεν συμμαχίαν ἀδιάλυτον ἐμεῖς οἱ:

Κόκκινος Ἀεροπόρος (Ἀχώριστον Φίλον)
καὶ *Ἰρίνα*

[ΜΒ'-491]

Ἀς ὑψωσαι, *Μεσία*, διὰ κεφαλῆς, "Ὁμόνοια—Πατῆσια.

Χαρούμενη Θερμὴ Πατριώτισσα

[ΜΒ'-492]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ
ΣΥΝΘΗΜΑ: «Μηδὲν Ἄγαν»
ΣΚΟΠΟΙ: Ξεσπάθωμα, Διαγωνισμοί, Φιλοτελισμός, κτλ.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ: *Πρόεδρος*, Ἀπεραθιτάκι. *Ἀντιπρόεδρος*, Μαραθωνομάχος. *Γραμματεύς*, Βοζαντινός. *Ταμίας*, Μικρὸς Κυνηγός. ΜΕΛΗ: Ἀήττητο Θαλασσοπούλι, Πέτρος Ριονσαί. Γιώσης. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Κατσουρός, Ροστὰν 7. Ἀθῆναι (8). ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 88-327.

[ΜΒ'-493]

Στὴν *Θερμὴ Πατριώτισσα*, στέλνω ἕνα κομμάτι τῆς καρδιᾶς μου ὡς τρανὸ εὐχαριστήριον τοῦ βαπτίσματός μου στὴν *Διαπλασιακὴ χαρά*.

Ταϋγετοπούλα

[ΜΒ'-494]

ΠΡΟΣΟΧΗ!
15 Μαΐου.

Ἡ τελευταία παράτασις τῶν διαγωνισμῶν μας: *Κρυπτογραφικοῦ, Φιλολογικοῦ, 3 Ἀσκήσεων* [ΜΒ—239].

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΣΤΗΡ»

[ΜΒ'-495]

Ο *εὐκολώτερος καὶ πρακτικώτερος διαγωνισμός*:

— *Στεῖλτε στὸ Ντίνο Ζηριώτη τὰ Μ. Μυστικά σας. Στὸ τέλος κάθε μήνα θὰ βραβεύουνται τὰ καλύτερα τετραδιάκια μὲ ἑκατόδραχμα βραβεῖα.*

— Προθεσμία ἀπεριόριστη. Συμμετοχὴ ἐλεύθερη.

— Θ' ἀνταποδίδω ἀμέσως! Στεῖλτε τὰ Μ. Μυστικά σας στὴν προσωρινή μου διεύθυνση [ΜΒ—180].

— *Εὐχαριστῶ θερμὰ ὅσους εἶχαν τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ γράψουν. Ἀπάντησα σ' ὅλους!*

ΝΤΙΝΟΣ ΖΗΡΙΩΤΗΣ
(πρώην Κουσκούτης)

[ΜΒ'-496]

Διαπλασόπουλα-ες, γειά σας. Ὕστερ' ἀπὸ δίχρονη διακοπή ξαναμπαίνω στὴν κίνηση. Θὰ μοῦ χαρίσετε ἀνείπωτη χαρὰ ὅσοι ἀπὸ σᾶς (ἰδίως τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῆς Ἀθήνας) θελήσετε ν' ἀλληλογραφήσουμε. Γράφτε: Ντίνο Τερζογιαννόπουλο, γιὰ Λιμνοθαλασσίτη, Ἐυλόκαστρο. *Λιμνοθαλασσίτης*

[ΜΒ' 497]

ΔΑΚΡΙΝΗ, *πίστεψες* ὅτι ἦταν ποτὲ δυνατὸν νὰ *ξεχάσω* τὸν Ρομπὲν τοῦ Λόξλεϋ ; Τί λές ;

ΓΕΛΑΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

[ΜΒ'- 498]

Φ*εγγαρόπαιδο*, μὰ ἀγαπητέ μου δὲν εἴμαστε τότε ποὺ ἤσουνα. . . ἐσύ!

ΔΑΚΡΙΝΗ
ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΗΡ

[ΜΒ-' 499]

ΠΕΝΤΑΘΛΟΝ ΝΗΡΕΩΣ Νέα μέλη Κρητικῆς Ἐπιτροπῆς στὶς θέσεις ***Σίφουνα, Ἅγι, Ἐθνικοῦ Ἰδεώδους***, ποὺ ἀπουσιάζουν: ***Νίλς, Ἀθηναῖος*** καὶ ***Σκυριανόπουλο.***

[ΜΒ'-500]

Λυπᾶμαι πολὺ γιὰ λαγαριασμὸ τοῦ ***Πληγωμένου Ἱππότη***, γιὰ τὴ ΜΒ — 301. Ἐφύλλισα ὅλον τὸν τόμο τοῦ **1930** καὶ δὲ βρῆκα πουθενὰ καμμιὰ Μ. Ἀγγελία παρόμοια μὲ τὴ δική μου ΜΑ—2558 (καὶ ὄχι ΜΑ—258).

Ἂν ἤμουν σὰν κι' αὐτόν, θὰ τὸν ἀνακήρυττα μὲ τὴ σειρά μου «αὐτοκράτορα τῆς φευτιᾶς» ὕστερ'ἀπὸ τὴ Μικρὴ Ἀγγελία του.

ΑΗΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

[ΜΒ'- 501]

Εἰσέρχομαι εἰς τὴν κίνησιν μὴ ἐνδιαφερόμενος δι' ἀποκαλύψεις.

Κροκεάτης

[ΜΒ'- 502]

Εὐχαριστῶ, ***Σίφουνα***, γιὰ ὅσα ἐγράφατε γιὰ τὸ ποίημά μου, μὰ δὲν ἦταν παρὰ κρυσταλλωμένα δάκρυα. . .

Τοῦλα Παπαχρονοπούλου
(Μεγάλη Ἑλλὰς)

(Καθυστερημένη)

[ΜΒ'- 503]

Καταρρέουν τὰ θεωρήματα ὅλα τῆς Γεωμετρίας μπρὸς στὰ σοφὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ***Τετραγώνου*** τῆς ***Εὐφυΐας.***

Χιονοθύελλα
τῶν ***«Σαλονικιωτῶν»***

[ΜΒ' -504]

Π*ορτραῖτο* τῆς. . . (ἴσως ! ;) «προστατευομένης» μου, ***Κάρμεν Σύλβας*** : Παράστημα . . . Σπαρτιάτιδος ! Παίζει πιάνο ἐξαιρετικά ! Χορεύει θαυμάσια ! (ἰδίως βάλς !) ὕφος . . . «Μαντόννας» ! (μὴ θυμώσης ! ;)

ΡΟΔΟΒΑΣΙΛΙΑΣ

[ΜΒ'-505]

«ΕΓΘΥΜΑ ΝΕΙΑΤΑ»— Κεντρικὸς πυρὴν—Συγχαίρομεν πρόεδρον— μέλη παραρτήματος Πατησίων διὰ γιορτὴ «Αὐρηλίας».

Ξανθὸς Ἱππότης
Γενικὸς πρόεδρος

[ΜΒ' -506]

Η*στάσις ὡρισμένων μελῶν τῆς «Νίκης—Ἑλλάδος» (Ζάχαρης, Λίστ, Ἀοράτου καὶ Σίας) μὲ ἀναγκάζουν νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὸν Σύλλογο.*

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΣ

[ΜΒ'- 507]

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Θέμα : ***Ἐλεύθερο*** (πεζὸ ἢ ποίημα)

Συμμετοχή : ***Εἰκοσάδραχμη.*** Προθεσμία: ***Τρίμηνη.*** Βραβεῖα : ***ἐκλεκτά.*** Διεύθυνση : Γιῶργον Σπυρόπουλον, Ἕλληνος Στρατιώτου 26, Πάτραι. Περιμένω θερμὴ ὑποστήριξη ἀπὸ γνωστὰ καὶ μὴ Διαπλασόπουλα.

ΣΙΦΟΥΝΑΣ
τῶν «ΑΝΟΙΧΤΟΚΑΡΔΩΝ»

[ΜΒ'- 508]

Μπαίνοντας στὴν κίνηση προσχωρῶ στὸ σύλλογο τῶν ***«Σαλονικιωτῶν»***.Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω μ'ὅλους-ες. Διεύθυνσις, Μαγδαληνὴ Μόλχο, Ξανθίδου 7, Θεσσαλονίκη.

Λευκὸ Περιστέρι
τῶν ***«Σαλονικιωτῶν»***

[ΜΒ'- 509]

Τ*ρελλὲ Σκοπευτή*, εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὡραῖο ἀπόγευμα.

Ἅγιος, Δάκρινη,
Βαρῶνος Ἀτσίγγανος,
Ἑλληνίς, Ξανθὴ Ἀμαζών

[ΜΒ'- 510]

Ζ*άχαρη*, Ζάχαρη, Ζάχαρη, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ,
Ζάχαρη, Ζάχαρη, Ζάχαρη.

Ἀόρατος

[ΜΒ -511]

Ο ***Καπετὰν Ἄγρας*** ἀρχίζει σειρὰν δημηνιαίων ἐνδιαφερόντων Διαγωνισμῶν :

Πρῶτος : ***Δημοψήφισμα*** «Τὸ δημοφιλέστερο-α διαπλασόπουλο - διαπλασοπούλα 1942». Ἡ ψῆφος δρχ. 1. Μέχρι 25 ψῆφων διὰ κάθε διαπλασόπουλο - διαπλασοπούλα. Ἐλπίζω στὴν θερμὴ ὑποστήριξη ὅλων ! Βραβεῖα ! Διεύθυνσις ΜΒ—162.

[ΜΒ'- 512]

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴ νὰ σᾶς ἀνακοινώσομεν τὰ καινούργια μας μέλη, Ἐλεύθερη Φωνή, Ἠλιοβασίλεμμα, Αἴγισθος, Σόλων καὶ τρεῖς ἄλλοι. . . καὶ ἕπεται συνέχεια.

Ἐκ τοῦ ΣΥΠΑΠ

[ΜΒ'- 513]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΙΓΚ - ΠΟΓΚ

ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ, ***Ἀρίων*** [25 Ἐδσημα] Ἐκτὸς διαγωνισμοῦ.

2ος ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ, ***Ξανθὸς Μπεμπέκος*** [20 Ε].

3ος ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΡΑΒΕΙΟ, ***Αὐτοκράτωρ Διαπλασόκοσμου*** [18 Ε].

4ος ΤΡΙΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ, ***Ἄστρος Λύκος*** [16 Ε].

5ος ΤΕΤΑΡΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ, ***Λυκόπουλο*** [14 Ε].

6ος ΠΕΜΠΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ, ***Ἀξελὸς*** [12 Ε] καὶ

7ος ΕΚΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ, ***Ἄστρο Γατάκι*** [10 Ε].

Ὁ Πρωταθλητὴς ἐτέθη «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ» ἐπειδὴ ἀνήκει στὸ συλλογό μας. Εὐχαριστοῦμε τὸ Διαπλασόκοσμο ποὺ τόσο γενναῖα μᾶς ὑποστήριξε κι' αὐτὴ τὴ φορά. ***Ὑπενθυμίζουμε τώρα τὸν [ΜΒ — 120]*** φιλολογικό, ποὺ τὸν παρατείνουμε κατὰ ***δίμηνο.***

«ΑΝΟΙΧΤΟΚΑΡΔΟΙ»

[ΜΒ'- 514]

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ, ***δίμηνον.*** ***«Ποῖο τὸ ὡραιότερο ψευδώνυμο*** 1942». Ὅριον ψήφων 20. Ἕκαστος 1 δραχ. Διεύθυνσις, Γεώργιον Κουτσουμπέλην, Φραγκοκλησιά.

ΠΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

[ΜΒ'-515]

ΣΥΛΟΓΟΣ «ΧΑΡΑΥΓΗ» Γενικὸς Πρόεδρος : ***Χρυσόπτερος Ἀετὸς*** —Ἀντιπρόεδρος, ***Πυθέας***— Γεν. Γραμματεύς, ***Λευκὸς Πρίγκηψ***— Γεν. Ταμίας, ***Τραγουδιστής***— Σύμβουλοι : ***Διαβάτης, Ἐλευθερωτής, Ἀτρόμητος Ξιφομάχος***— Μέλη : ***Ἀφρογέννητος, Βοώτης, Θαλασσοπόρος, Νικηφόρος Ἀκρίτας.*** Ἀντεπιστέλλοντα : ***Κουρσάρος, Τυφών***— Ἀντιπρόσωποι : ***Βασίλισσα τοῦ Χιοῦμορ***—Πειραιῶς ***Ἱπτάμενος Ἱππότης.***

Α΄. ΤΜΗΜΑ ΚΥΨΕΛΗΣ

Πρόεδρος : ***Γαλάζιος Πρίγκηψ*** — Γραμματεύς, ***Μαῦρος Ἱππεύς*** — Μέλη : ***Λαχανίδα, Ξανθιὰ Βοσκοπούλα, Ροδόχρους Αὐγή, Τρελλὴ Νεράϊδα, Ἐλευθεροτής, Οὐράνιος Πρίγκηψ.*** Διεύθυνσις, «Χαραυγῆς», Γεώργ. Κωστόπουλον, Πειραιῶς 57 Α, Ἀθῆναι.

[ΜΒ'- 516]

Πρωτομπαίνοντας στὴ Διάπλασι χαιρετῶ φιλικὰ ὅλες-ους. Καὶ σᾶς εὔχομαι καλὸ Πάσχα.

Ρόδο τοῦ Μαΐου

[ΜΒ'- 517]

Ἔχει χιοῦμορ τοσυχτερὸ
καὶ μὲ μάτι πονηρὸ
ὁποιον βρῇ πάντα πειράζει
μὰ στὸ τέλος σὲ κουράζει.
Περπατάει μὲ μεράκι
Εἶν' τ' ***Ἀνυπόταχτο***
[Ναυτάκι.

ΔΑΝΤΗΣ

[ΜΑ'- 518]

Πλήρεις ἐλπίδων κατερχόμεθα στὸ Δημαφήφισμα ***«Ἀθανάτου Ἑλλάδος»*** !

«ΑΝΗΛΙΚΑ... ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ»

[ΜΒ'- 519]

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ ! Λογοτέχνης, Λογοτέχνης, Λογοτέχνης, Λογοτέχνης, Λογοτέχνης, Λογοτέχνης.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

[ΜΒ'- 520]

Δ*ιαβάτη*, γιὰ τὴ γιορτή σου τὶς πιὸ ἀδερφικὲς εὐχές.

ΧΡΥΣΟΠΤΕΡΟΣ ΑΕΤΟΣ
τῆς ***«Χαραυγῆς»***

[ΜΑ'-521]

Υποστηρίξατε διαγωνισμόν μας [ΜΒ—417]. Περιμένουμε ἀπὸ ***Ροζελάντια, Νίλς, Δοῦκα Ὀμπλικαντώ, Φιλέρημο, Τρούφα.***

ΣΕΛΗΝΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΑ

[ΜΒ'-522]

Εμπρὸς ὅλοι μαζὶ ἂς εὕρομε τὸ ὡραιότερο ψευδώνυμον διαπλασιακοῦ συλλόγου, ἀπαντῶντας εἰς τὸ δημοψήφισμα τοῦ συλλόγου «ΑΘΑΝΑΤΟΣ ΕΛΛΑΣ» ***Διαπλασόπουλα*** τοῦ ***Κολλεγίου Ἀθηνῶν*** τοὺς ψήφους σας εἰς τὸν ***Δημοσθένην Ε' Πρακτικοῦ.***

Ἱππότης τῶν Ρόδων

[ΜΒ'- 523]

Ένα θερμὸ χαιρετισμὸ συγγενογενολόϊ μας.

Προσκοπίνα,
Ξανθὴ Ἱππεύτρια
Ἄνθος Ἀττικῆς
Ἀλεπουδίτσα

«Ἑβδομων Νειάτων»

[ΜΒ'- 524]

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ φιλικὰ ὅλους-ες καὶ ἀλληλογραφῶ μὲ μεγάλα παιδιά. Γράφατε : Κον Νίκον Ρώτην, δικηγόρον, Ἀμορίου 7α Ἀθῆναι (8) διά,

ΜΥΡΤΩ

[ΜΒ'- 525]

Εγχειρίδιον ***Σταυρολέξων*** Ὁδηγίαι καὶ κατάλογος ὀνομάτων (θεῶν, ἡρώων, κτλ.) καὶ πραγμάτων (φυτῶν, πόλεων κτλ.) χρησιμώτατος δι' αἰνίγματα καὶ σταυρόλεξα, Δρ. 25. Πωλεῖται εἰς τὴν Διάπλασιν καὶ βιβλιοπωλεῖα, ἢ γράφατε ἐσωκλείοντες ἀντίτιμον: Κ. Κουκίδην, Κλεομένους 2, Ἀθῆνας.

[ΜΒ'- 526]

Γαρδένια, θυμᾶσαι τὶς πηρουνάρες τοῦ Πικαντίλυ ; Χαιρετισμοὺς ἀπὸ Μόνικα.

Λουΐζα, Πάολ

[ΜΒ'- 527]

Νίλς, οὐσία ὄξινη, ροδόχρους δομῆς αἰθερίας καὶ μεθυστικῆς. Προσβάλλεται ἐντόνως ὑπὸ τῆς θερμότητος (ζέστης) διὰ τοῦτο δέον νὰ κλείεται ἐντὸς σιδηροῦ κλωβοῦ.

Ἐκ τοῦ Χημείου

ΤΟ Πατριωτικὸν Ἵδρυμα Περιθάλψεως Παιδιοῦ ἵδρυσε Συμβουλευτικὸν Παιδαγωγικὸν Σταθμόν. Λειτουργεῖ ἐντελῶς δωρεὰν εἰς τὴν ὁδὸν Ἀναξαγόρα (ὄπισθεν Δημαρχίας) ἀριθ. 6 ἑκάστην Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν 2—4 μ.μ.